

S T E N O G R A M A
ședinței Senatului din 9 februarie 2026

S U M A R

1.	Aprobarea ordinii de zi și a programului de lucru.	2
2.	Aprobarea transmiterii către Camera Deputaților, ca primă Cameră sesizată, a unei inițiative legislative.	3
3.	Aprobarea solicitării de retragere din procesul legislativ a unor inițiative legislative.	4
4.	Prezentarea, dezbaterea și respingerea moțiunii simple intitulate „Acordul UE – Mercosur: cum se angajează România într-un acord strategic major prin mandat clandestin, fără analiză și împotriva propriilor interese”.	8
5.	Prezentarea, dezbaterea și respingerea moțiunii simple intitulate „Educația, între avarie și abandon. Cum sunt transformați studenții în colateral bugetar”.	37-54; 55
6.	Prezentarea, dezbaterea și respingerea moțiunii simple intitulate „Ministrul progresist Radu Miruță compromite credibilitatea politicii de apărare a României prin declarații iresponsabile și lipsă de analiză strategică”.	54; 55-74
7.	Notă pentru exercitarea de către senatori a dreptului de sesizare a Curții Constituționale asupra legii depuse la secretarul general al Senatului, conform prevederilor art.15 alin.(2) și (3) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată.	74

STENOGRAMA
ședinței Senatului din 9 februarie 2026

Ședința a început la ora 16.04.

Lucrările ședinței au fost conduse de domnul Mihai Coteț, vicepreședinte al Senatului, asistat de doamnele Doina-Elena Federovici și Niculina Stelea, secretari ai Senatului.

Domnul Mihai Coteț:

Doamnelor și domnilor senatori,

Începem lucrările.

Declar deschisă ședința plenului Senatului de astăzi, 9 februarie 2026, și vă anunț că, din totalul de 133 de senatori, până în acest moment și-au înregistrat prezența la lucrări un număr de 92 de senatori.

Ședința este condusă de Mihai Coteț, vicepreședinte al Senatului, asistat de doamna senator Doina-Elena Federovici și doamna senator Niculina Stelea, secretari ai Senatului.

Ordinea de zi pentru ședința plenului de astăzi a fost distribuită.

Dacă sunt comentarii.

Vă supun votului ordinea de zi.

Vă rog să vă introduceți cartelele în console. *(Discuții.)*

Vă rog, vot.

Cu 88 de voturi pentru, ordinea de zi a fost aprobată.

Programul de lucru, stabilit de Biroul permanent al Senatului și de Comitetul liderilor grupurilor parlamentare, este următorul: începem la ora 16.00 – lucrări în plenul Senatului, dezbateră și votul asupra punctelor de pe ordinea de zi.

Dacă sunt intervenții pentru acest program.

Nu sunt.

Vă rog să votați.

Deschideți microfonul, vă rog... în dreapta.

Domnul Ionel Carp:

Carp – pentru.

Domnul Mihai Coteț:

Avem voturi – 103 pentru.

Îl rog pe domnul senator Cernic Sebastian.

Vă rog.

Domnul Sebastian Cernic:

Mulțumesc mult, domnule președinte.

Dragi colegi,

Vă invit să ne oprim un minut din lupta politică și să aducem un omagiu curajului uman și dăruirii de sine. La balconul Senatului se află invitat domnul Anchidin Constantin. Dânsul este eroul de la Bacău care a salvat o femeie de la înec alături de fiica sa. A sărit în apa înghețată... *(Aplauze.)* fără să se gândească la propria viață și ne-a demonstrat că mai presus de orice în viață este să fii curajos, să-ți iubești aproapele și să prețuiești viața celui de lângă tine.

Sunteți un model de umanitate pentru noi toți.

Mulțumim mult, Constantin. *(Aplauze.)*

Domnul Mihai Coteț:

Doamna senator Adelina Dobre.

Doamna Elena-Adelina Dobra:

Vă mulțumesc tare mult, domnule președinte.

Stimați colegi,

În calitate mea de senator de Dâmbovița, am o reală bucurie să vă anunț astăzi că în lojă se află un grup de 50 de elevi, alături de profesorii lor, de la Colegiul Național „Nicolae Titulescu” din Pucioasa.

Mă bucur că sunt astăzi aici, în inima democrației, pentru a vedea cum funcționează instituțiile statului și pentru a simți că vocea lor chiar contează. Sper ca această vizită să le fi trezit curiozitatea, încrederea și dorința de a se implica. *(Aplauze.)*

Domnul Mihai Coteț:

Domnul senator Dorin Petrea.

Domnul Dorin-Silviu Petrea:

Mulțumesc, domnule președinte.

Tot la balcon avem un grup de studenți de la Facultățile din București de Științe Politice și Relații Internaționale, care au venit astăzi, domnule prim-ministru, să le dați înapoi bursele, acele mici bilete de tren cu care ei se deplasau în țară și multe alte lucruri. O să vi le spunem când ajungem la moțiune.

Îi vedeți sus, acolo, și merită aplauze, pentru că ei sunt viitorul nostru. *(Aplauze.)*

*

Domnul Mihai Coteț:

Doamnelor și domnilor senatori,

Trecem la ordinea de zi.

La punctul 1, Secțiunea I a ordinii de zi, avem aprobarea transiterii către Camera Deputaților, ca primă Cameră sesizată, a unei inițiative legislative.

Stimați colegi,

În conformitate cu hotărârea Biroului permanent din 9 februarie 2026, pe baza avizului Comisiei pentru constituționalitate, potrivit prevederilor art.35 alin.(1) lit.e) și art.94 alin.(1) lit.b) din Regulamentul Senatului, se transmite către Camera Deputaților, pentru a dezbate și adopta ca primă Cameră sesizată, următoarea inițiativă legislativă, astfel cum a fost afișată pe pagina de internet a Senatului.

Supun votului transmiterea către Camera Deputaților, ca primă Cameră sesizată, a Proiectului de lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.73/2025 privind unele măsuri pentru realizarea de investiții în domeniul securității naționale prin asigurarea unor condiții optime dezvoltării de proiecte ale operatorilor economici din industria de apărare. (L587/15.12.2025)

Vă rog să votați.

Domnul Ionel Carp:

Carp – pentru.

Domnul Mihai Coteț:

Cu 108 voturi pentru, se aprobă... (*Discuții.*) 109 voturi.

Se aprobă cu votul majorității. Unanimitate chiar.

*

Punctul 2, la Secțiunea I, avem aprobarea solicitării de retragere din procesul legislativ a unor inițiative legislative.

Stimați colegi,

Vă reamintesc că, în conformitate cu prevederile art.97 lit.(1) din Regulamentul Senatului, inițiatorul proiectului de lege sau al propunerii legislative poate să-și retragă proiectul sau propunerea până la începerea dezbaterilor generale, cu aprobarea plenului.

Astfel, Biroul permanent al Senatului, în ședința din 9 februarie 2026, a analizat solicitarea inițiatorilor de retragere din procesul legislativ a unor inițiative legislative, astfel cum sunt afișate pe pagina de internet a Senatului.

Supun votului solicitarea de retragere din procesul legislativ a Propunerii legislative pentru modificarea art.77 din Legea nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap. (L106/03.02.2026)

Vă rog, votați.

Rog colegii care nu au cartele să-și exprime votul.

Domnul Ionel Carp:

Carp – pentru.

Domnul Mihai Coteț:

Cu 116 voturi, se aprobă proiectul.

Supun votului solicitarea de retragere din procesul legislativ a Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap. (L105/03.02.2026)

Vă rog să votați.

Domnul Ionel Carp:

Carp – pentru.

Domnul Mihai Coteț:

Cu 115 voturi, se aprobă cu votul unanim.

Supun votului solicitarea de retragere din procesul legislativ a Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.752/2001 privind organizarea și funcționarea Academiei Române. (L72/03.02.2026)

Vă rog să votați.

Domnul Ionel Carp:

Carp – pentru.

Domnul Mihai Coteț:

Cu 117 voturi pentru, se aprobă și această solicitare.

Supun votului solicitarea de retragere din procesul legislativ a Propunerii legislative privind creșterea gradului de vaccinare... *(Discuții.)*

Vă rog, domnule senator Pălărie, pentru justificarea votului.

Domnul Ștefan Pălărie:

Mulțumesc, domnule președinte.

Tocmai am votat cu toții, împreună, în Senat retragerea Proiectului de lege de organizare și funcționare a Academiei Române. Probabil că mă cunoașteți din spațiul public, atunci când am luat vehement cuvântul împotriva ideii de a modifica legea pe repede înainte, în 48 de ore, în Parlament. Niciodată n-am lovit în niciunul dintre inițiatori, dar am lovit cu sete în ideea de a trece fulger legi prin Parlament, legi care, uitați-vă, astăzi au fost propuse către retragere. Poate dacă nu ar fi existat o reacție atât de fermă, vehementă, atât în Comitetul liderilor, cât și în spațiul public, poate legea asta ar fi trecut, fiind o lege strâmbă.

Mă bucur că legea aceasta este retrasă. Eu cred că, în continuare, zecile de oameni care mi-au scris, felicitându-mă pentru o luare de poziție și pentru lucrurile care au fost... *(Rumoare, discuții.)* pentru abuzurile care au putut să fie, în felul acesta... *(Rumoare.)* pentru abuzurile care au putut... *(Rumoare.)* abuzurile care au putut să fie evitate în felul acesta.

Eu sunt convins că informații o să mai iasă în spațiul public și, da, avem nevoie de legi mai bune, dar discutate, dezbătute, în liniște și calm, pentru un stat mai bun.

Mulțumesc. (*Rumoare, replici neinteligibile.*)

Domnul Mihai Coteș:

Domnule senator Fenechiu, vă rog.

Domnul Cătălin-Daniel Fenechiu:

Mulțumesc, domnule președinte.

N-aș fi intervenit dacă indecența și lipsa de colegialitate... (*Rumoare, discuții.*) nu ar fi fost o caracteristică a antevorbitorului meu.

Propunerea pe care am retras-o, decizia fiind a mea, este o propunere pe care am formulat-o la solicitarea Academiei Române, după o discuție cu președintele Academiei, la care au participat și anumiți senatori, care sunt astăzi prezenți în sală.

E o propunere care a respectat toate regulile de colegialitate, care a fost transmisă tuturor liderilor de grup parlamentar, inclusiv celui care, înaintea mea, la data aia lider de grup, a primit-o cu trei zile înaintea depunerii. N-a avut nimic de spus, a analizat-o, a încercat să-mi spună că e o propunere AUR, i-am demonstrat că nu este. Cu toate astea, după 45 de zile, a făcut un scandal imens... (*Rumoare.*) imens, spunând o serie de minciuni și o serie de nerezonabilități. Vorbea de tun imobiliar, de transferul unor bunuri din proprietatea publică în proprietatea privată, era o serie de mizerii, pe care un om serios nu le poate face.

Dovada faptului... dovada faptului că ceea ce spun este adevărat constă în faptul că astăzi, după ce în Biroul permanent s-a discutat despre retragerea inițiativei, a ajuns o adresă a Prezidiului Academiei, care solicită continuarea procedurii, cu menținerea celor două mandate pentru președinte. Deci, cu alte cuvinte, tot ce au spus cei 49 de senatori a fost că ne dorim ca președintele Academiei să aibă două mandate, nimic din toate mizeriile pe care un coleg, care a fost informat, care în loc să ne spună... așa cum a fost informat Zamfir, cum a fost informat Peiu, cum a fost informat cel care a spus treaba asta, da, n-au făcut-o.

Domnule Peiu, puțină decență n-ar strica. (*Replici neinteligibile.*) Nu ar strica puțină decență.

Deci, una peste alta, respectiva propunere viza integrarea Academiei din Republica Moldova în România, rezolvarea unor probleme cu care se confruntă Academia, dar un coleg de Senat și de coaliție a înțeles să facă politică pe persoană fizică. Asta e tot.

Mulțumesc mult. (*Aplauze, rumoare.*)

Domnul Mihai Coteș:

Doamna senator Cerva Nadia, pe explicarea votului, vă rog.

Doamna Nadia-Cosmina Cerva:

Pe drept la replică, domnule președinte, pentru că domnul Fenechiu a spus că s-a sfătuit cu toți liderii de grup. Nu este adevărat, cu liderul de grup de la Grupul parlamentar PACE – Întâi România n-a existat nicio consultare.

Și n-aș fi intervenit astăzi dacă n-aș fi avut un motiv de bucurie: râca în coaliție – o vedeți? –, USR cu PNL, pe proiecte legislative. În fața presei, s-a demonstrat că nu există nicio coaliție, că ei nu vorbesc între ei, că-și bagă proiecte legislative unii fără să știe alții, motiv de bucurie că această coaliție a trădării poporului român poate are o viață scurtă și poate astăzi va fi ultima ei zi.

Mulțumesc.

Domnul Mihai Coteț:

Mulțumesc și eu, doamna Cerva.

Era vorba de explicarea votului totuși, dreptul la replică nu v-a fost invocat.

Domnule senator Peiu, pe explicarea votului, vă rog.

Ați apăsător pe buton greșit?

Domnul senator Peiu – așa apare pe ecran. *(Replici neinteligibile, discuții.)*

Domnul Grigore-Adrian Peiu:

Sunt doi de Peiu, dar asta este, ce să facem?

Domnule Fenechiu,

N-ar fi cazul să mă acuzați tocmai dumneavoastră pe mine de decență, pentru că astfel de proiecte, este exact cum a spus și domnul Pălărie, sunt cu dedicație, dumneavoastră vi le-ați asumat. Și, ce să vă zic, mai departe, când e vorba de decență, vă rog, în ceea ce mă privește, să fiți mai abținut.

Mulțumesc.

Domnul Mihai Coteț:

Revenim, stimați colegi, la ordinea de zi.

Supun votului următoarea solicitare de retragere din procesul legislativ, a Propunerii legislative privind creșterea gradului de vaccinare în România în contextul sanitar cauzat de infecția cu virusul SARS-CoV-2. (L18/03.02.2026)

Vă rog să votați.

Colegii care nu au cartele, vă rog.

Domnul Ionel Carp:

Carp – pentru.

Domnul Mihai Coteț:

110 voturi pentru.

Solicitarea a fost aprobată.

La punctul 3 pe ordinea de zi, la Secțiunea I, avem dezbateri și vot asupra moțiunii simple cu tema „Acordul UE – Mercosur: cum se angajează România într-un acord strategic major prin mandat clandestin, fără analiză și împotriva propriilor interese”, semnată de 46 de senatori, conform art.170 alin.(2) și (3) din Regulamentul Senatului.

Stimați colegi,

Având în vedere că tema moțiunii simple vizează probleme de politică externă, vă informez că, în conformitate cu prevederile art.172 alin.(3) din Regulamentul Senatului, a fost îndeplinită procedura de avizare de către Comisia de politică externă, care a transmis un aviz negativ, care se regăsește afișat pe pagina de internet a Senatului.

Întreb dacă există semnatori ai moțiunii simple care doresc să-și retragă semnătura.

Nu sunt, mergem mai departe.

Constat că sunt îndeplinite condițiile de procedură și invit la microfon pe domnul senator Nicolae Vlahu pentru a prezenta moțiunea simplă.

Domnul Nicolae Vlahu:

Vă mulțumesc, domnule președinte.

Stimați colegi,

Stimate domnule prim-ministru,

O să dau citire moțiunii simple intitulată „Acordul UE – Mercosur: cum se angajează România într-un acord strategic major prin mandat clandestin, fără analiză și împotriva propriilor interese”.

– Problematizare: între „adevărul” guvernării Bolojan și sugrumarea democrației

Moțiunea supusă dezbaterii depășește cadrul unei dispute doctrinare privind deschiderea economică a României, ba chiar și pe cel al unei formalități procedurale aflate la îndemâna Parlamentului. Dată fiind realitatea politică, deopotrivă internă și externă, moțiunea reprezintă, în primul rând, un act de rezistență în fața unei derive autocratice mascate sub mantia pseudoliberalismului și care, în realitate, ne dezvăluie limpede servilismul, suficiența și puțină știință a guvernanților.

De la instalarea Guvernului Bolojan, asistăm la un întreg lanț de rupturi ontologice între modul în care Executivul înțelege sau alege să-și exercite puterea stabilită de Constituție și fundamentele contractului social, care leagă guvernanții de națiune. Prin urmare, având ca studiu de caz Acordul comercial UE – Mercosur, obiectul prezentei moțiuni este dat de uzurparea rolului Parlamentului de organ reprezentativ suprem al poporului român, consacrat de articolul 61 din Constituție, și transformarea României într-un laborator de experimente globaliste, totul, în lipsa unui mandat transparent sau analize

riguroase. Însă ce este încă și mai grav rezidă în faptul că poziționarea Guvernului relevă și mari deficiențe în ceea ce privește conștientizarea consecințelor asumate prin Acordul UE – Mercosur.

Într-un exercițiu de aroganță epistemologică aproape fără precedent, premierul Bolojan a ales să prezinte angajamentele strategice ale statului român nu ca pe obiecte supuse dezbaterilor de orice fel, ci ca pe niște dogme imuabile. De altfel, această aroganță, sau mai degrabă ignoranță, nici nu ar trebui să ne surprindă, dată fiind experiența deja celebrelor „pachete de reforme și măsuri de redresare ale economiei”, toate adoptate în disonanță cu interesele tuturor categoriilor socioprofesionale, ca să nu mai vorbim de situația pensionarilor sau a persoanelor cu handicap.

Când, pe 27 ianuarie, domnia-sa a afirmat că, odată cu Mercosur, „economia României va fi mai competitivă și acesta este adevărul”, el nu a formulat o judecată de valoare, ci a încercat să impună un regim al adevărului unic, care anulează orice formă de pluralism democratic. Pe lângă rigiditatea intelectuală, preferința de a vorbi în sentințe și verdicte definitive reprezintă simptomul unei guvernări refugiate în turnul de fildeș bruxellez, dar cu particularitățile unei logici contabile antinaționale și autosuficiente, în care românul, fie el lucrător, antreprenor sau pensionar, este redus la simple note de subsol într-un tabel european. Avem de-a face cu un discurs livrat de la înălțimea unei autorități publice vremelnice care nu acceptă replica, iar uneori nici întrebarea.

În numele „binelui” postulat de premierul Bolojan, suntem somați să acceptăm că „locomotiva europeană” reprezintă singura noastră rațiune de a fi, însă același premier omite să ne spună că România nu este un pasager cu drepturi depline în acest tren, ci un simplu vagon de marfă, încărcat cu resurse și sacrificii, lăsat la cheremul unor decizii luate în spatele ușilor închise de la Bruxelles.

Această filosofie a servituții voluntare, prezentată publicului sub masca „pragmatismului”, reprezintă de fapt o condamnare rapidă pentru ramuri importante ale industriei românești. Totuși, un politician ajuns la vârful piramidei administrației publice ar trebui să știe, ba chiar să înțeleagă, că economia nu constituie un mecanism abstract, ci un organism viu, care depinde de stabilitatea comunităților și de protecția propriilor forțe productive.

Din păcate, în speța Acordului UE – Mercosur, Guvernul Bolojan consideră Parlamentul României o anexă decorativă a deciziilor luate la nivelul organismelor Uniunii Europene. De altfel, această moțiune sancționează tocmai disprețul guvernanților față de poporul suveran. Nu putem asista impasibili la modul în care viitorul economic al țării este vândut pe promisiuni de „sinergie” globală, în timp ce pilonii suveranității noastre – hrana și industria – sunt aruncați într-o competiție asimetrică și distructivă. Este timpul ca aroganța celor care se cred deținătorii „adevărului absolut” să se lovească de zidul de netrecut al legitimității democratice. Dacă premierul crede că „adevărul” său este deasupra

voinței naționale, astăzi Parlamentul are datoria de a-i reaminti că, într-o democrație, adevărul puterii rezidă exclusiv în mandatul poporului, nu în asumări de pachete ce sărăcesc populația.

– Reprezentativitatea: mandatul clandestin și excluderea Parlamentului din arhitectura decizională

Informarea opiniei publice și includerea Legislativului în procesul decizional nu au reprezentat vreodată o prioritate a României, însă excluderea consultării Parlamentului în procesul care a dus la angajarea într-un acord strategic de dimensiunea Mercosurului excedă intențiile politicianiste dâmbovițene. Suntem pe cale să deconspirăm o adevărată tentativă de redefinire a statului de drept, redefinire ce operează în afara unei ordini constituționale. Iar intenția Executivului Bolojan este de a marginaliza singura instituție care deține o legitimitate populară directă.

Edmund Burke, unul dintre părinții conservatorismului modern, avertiza că, în momentul în care guvernarea se desprinde de reprezentare, puterea încetează să mai fie legitimă, chiar dacă își păstrează aparența legalității. Guvernul Bolojan a trecut de mult de acest prag, întrucât mandatul său, în ansamblu, nici măcar nu încearcă să ofere o aparență a legalității.

Conform Legii nr.373/2013 privind cooperarea dintre Parlament și Guvern în afaceri europene, Guvernul are obligația de a informa Parlamentul și de a transmite mandatul de negociere către comisiile de specialitate în baza cărora Legislativul trebuia să emită o opinie. Decizia CCR nr.784/2012 subliniază că opiniile Parlamentului transmise în baza acestei legi de cooperare trebuie luate în considerare, dar, dacă Executivul decide altfel, trebuie doar să motiveze în scris de ce s-a abătut de la poziția Parlamentului. Or, acest proces nu a avut loc. De asemenea, conform articolului 91 din Constituție, având în vedere că Acordul UE – Mercosur are un caracter mixt, și economic, dar și politic, care nu este de competență exclusivă a Bruxelles-ului, acest acord va trebui ratificat de Parlament, lucru care este evident că nu se dorește.

Susținerea Acordului UE – Mercosur a driblet dezbateră parlamentară. Nu am fost chemați să discutăm nici oportunitatea și nici condițiile sau limitele unei asemenea susțineri, ceea ce a permis Guvernului să construiască un mandat informal, transmis prin Ministerul Afacerilor Externe către reprezentantul României în Coreper II. O decizie cu impact major asupra agriculturii și industriei a fost mutată din spațiul deliberării politice în cel al procedurii administrative. Dacă servilismul sau ignoranța au stat la baza acestei acțiuni politice ne-ar fi greu să ne pronunțăm tranșant, însă trebuie să o spunem că ambele sunt la fel de grave, motiv pentru care mandatul premierului ar trebui să se afle deja pe biroul de la Cotroceni.

– Pierderea minorității de blocaj: o capitulare strategică în Coreper II

Acordul cu statele sud-americane a fost scindat, de la bun început, în două instrumente distincte: EMPA (Acordul de parteneriat), acordul principal, care va ajunge la noi pentru o ratificare

tardivă, și ITA (Acordul interimar de comerț), care conține inima economică a înțelegerii. Această chestiune juridică comportă un scop precis: tratarea ITA ca un acord de competență exclusivă a Uniunii Europene, ceea ce înseamnă că el intră în vigoare imediat după votul Parlamentului European. Când vom fi chemați să votăm EMPA, economia va fi deja ireversibil afectată, iar noi vom fi puși în situația de a face „autopsia” unei suveranități deja pierdute.

Cronologia acestui abandon este una a clandestinității. Totul a culminat în 9 ianuarie, când România deținea o pârghie istorică. În votul din Coreper II, state precum Polonia, Austria, Ungaria, Franța și Irlanda s-au opus acordului, conștiente de riscurile enorme. Dacă România ar fi procedat similar, s-ar fi atins pragul de 35%, necesar formării unei minorități de blocaj.

În schimb, România, prin Guvernul său, a acordat votul care a permis continuarea procesului. Nici după o lună, Guvernul nu a explicat de ce a ales să se plaseze de partea susținerii necondiționate, printr-un mandat informal generat pe axa netransparentă dintre Palatul Victoria și Palatul Cotroceni. Justificarea premierului că, „dacă Uniunea Europeană nu devine mai puternică, România nu va fi competitivă” reprezintă o falsă dilemă și o capitulare în fața birocrăției.

După votul din Coreper II, s-a recurs la o „procedură scrisă”, rezervată situațiilor excepționale, marcând o ultimă violență administrativă. Solicitarea de validare a fost transmisă miniștrilor economiei, ocolind deliberat miniștrii agriculturii, unde opoziția era documentată și legitimă. Prin această manevră, mandatul a devenit realitate juridică. Premierul ne vorbește despre „pachete de măsuri”, dar adevărul este că am acceptat un cec în alb, care va fi decontat de producătorii locali, în timp ce singura instituție cu legitimitate populară directă, Parlamentul, a fost privită ca o anexă decorativă a unei decizii luate în spatele ușilor închise.

– Mercosur, industria auto și viitoarea criză energetică: dezindustrializarea programată sub masca competitivității

Statisticile Asociației Constructorilor de Automobile din România arată că sectorul auto (autovehicule și componente) generează în jur de 14% din PIB. Cu alte cuvinte, vorbim de coloana vertebrală a industriei din țara noastră. Numai și dacă analizăm Mercosur în raport cu acest segment al industriei, asumarea sa orbească relevă o iresponsabilitate strategică, sinonimă sabotajului. Domnul Bolojan ne vorbește despre „piețe mari care se pun împreună în vederea sinergiei”, însă nu ne mai spune că aceste piețe trăiesc în realități paralele. Cum va fi posibil ca industria auto românească să supraviețuiască competiției cu cea sud-americană, unde regulile de bază sunt truate de dumping energetic și de reglementări relative?

Dincolo de acest aspect, ce nu știți sau nu vreți să spuneți este că nu va exista nicio piață de desfacere în Mercosur pentru mașinile din România. Și asta dintr-o rațiune foarte simplă: există deja

fabrici Renault și Ford acolo. Renault are deja trei fabrici în America de Sud. Cea mai importantă este Complexul Industrial „Ayrton Senna” din zona Curitiba din Brazilia. Include o uzină de autoturisme, una de vehicule comerciale ușoare și o fabrică de motoare. Există fabrică Renault și în Argentina, în orașul Cordoba. Acolo se produc atât modele Renault, cât și vehicule pentru partenerii de alianță de la Nissan. Ba există chiar și o fabrică lângă Medellin, în Columbia, unde se produc fix modelele fabricate la Mioveni: Duster, Sandero, Stepway și Logan. De altfel, și în Argentina se produc Stepway și Logan. Ford avea și el o fabrică mare în Brazilia, pe care a închis-o însă în 2021. A rămas însă cu uzina General Pacheco din Argentina și cu uzina Nordex din Uruguay. Este adevărat că nu se produc modelele de la Craiova. Dar, la fel de real este că re tehnologizarea nu e greu de făcut. Mai mult decât atât, distanța pe mare dintre România și Brazilia e de 7 370 de mile marine, costurile de transport, fiind, deci, uriașe.

Expunerea României la o competiție directă cu state precum Brazilia, Uruguay sau Argentina, unde energia industrială este subvenționată masiv iar certificatele de carbon reprezintă o necunoscută, va conduce la închiderea relativ rapidă a producției din România. Țara noastră încă are capacitatea de a produce bunuri complexe, însă, pe fondul costurilor energetice disproporționate, vom pierde această oportunitate și vom ajunge o națiune lipsită de suveranitate economică.

În ceea ce privește producătorii, relocarea către piețele din Asia de Sud-Est sau Africa de Nord va fi pasul cel mai la îndemână și de înțeles. De aceea, domnule prim-ministru, când costul energiei este de 3 sau chiar 4 ori mai mare decât în țările cu care vreți să „ne puneți împreună”, logica vă contrazice: rezultatul nu are cum să fie dezvoltarea, ci autodistrugerea, pe fondul unei concurențe neloiale. Când marii producători europeni vor alege furnizori de materiale prime din America Latină, fabricile din România vor deveni monumente ale dezindustrializării.

Domnule Bolojan, tot pe 27 ianuarie ați afirmat cu o siguranță dezarmantă că asumarea Acordului UE – Mercosur este și „pentru viitorul copiilor noștri”. Trebuie să știți încă de astăzi că pentru familiile lucrătorilor din industria auto, acordul va conduce la dispariția locurilor de muncă ce produc cu adevărat plus valoare. E vorba despre acele joburi grație cărora, astăzi, salariul mediu net în România se învârtă în jurul a 1 000 de euro. Deși, aparent, aveți o formare în matematică, pare că interesele dumneavoastră sunt mai degrabă în zona biologiei, fiind interesat de darwinismul aplicat pe inima industriei naționale.

– Mercosur: acord fără studiu de impact la nivel național

Într-un stat cu o democrație consolidată, orice decizie cu asemenea impact era precedată de o analiză empirică riguroasă. Totuși, Guvernul Bolojan a angajat România în Acordul Mercosur într-un vid total de date. Nu există un studiu de impact specific pentru economia românească. Această absență a fundamentării tehnice transformă sentința premierului – „Acesta este adevărul, vom fi mai competitivi.” – dintr-o prognoză economică previzibilă într-o simplă profeție nefondată. Cum poate șeful Guvernului

să garanteze prosperitatea fără a prezenta un document care să țină seama de riscul pierderii locurilor de muncă, de impactul asupra balanței comerciale sau de vulnerabilitatea sectoarelor industriale cheie?

În prezent, mai multe state europene și-au mobilizat institutele de cercetare și universitățile pentru a modela efectele acestui acord asupra propriilor cetățeni. Guvernanții noștri preferă să folosească „pilotul automat”. Am acceptat un cec în alb care va fi decontat ulterior, în baza unei „certitudini” subiective a premierului, care substituie statistica cu aroganța, iar rigoarea cu dogma. Aceste elemente formează tabloul unui mod de guvernare care tratează interesul național ca pe o variabilă negociabilă. Moțiunea de azi reprezintă reacția legitimă a Parlamentului în fața unui Executiv care a depășit limitele responsabilității democratice.

Acordul UE – Mercosur rămâne un acord structural asimetric. El favorizează economiile puternic industrializate și lovește direct statele cu sectoare vulnerabile. România se află exact în această categorie. Cine câștigă din acest acord? Industria altora. Cine pierde? Fermierul român, producătorul mic și agricultura românească.

Având în vedere toate cele expuse anterior, solicităm Guvernului și tuturor instituțiilor și autorităților publice deținătoare, să facă publice, de îndată, toate actele și documentele care au format poziția României de susținere a Acordurilor Mercosur, inclusiv cele prin care s-au mandatat reprezentanții naționali în organismele Uniunii Europene, precum și cele prin care au fost validate deciziile privitoare la aceste acorduri.

Vă mulțumesc. *(Aplauze.)*

Domnul Mihai Coteș:

Stimați colegi,

Pentru dezbaterea moțiunii simple în ședința plenului Senatului de astăzi, Comitetul liderilor grupurilor parlamentare a hotărât repartizarea următorilor timpi pentru Guvern și grupurile parlamentare:

- punctul de vedere al Guvernului și răspunsurile Guvernului – 15 minute;
- dezbateri pe grupuri parlamentare – 31 de minute: Grupul parlamentar PSD are 8 minute, Grupul parlamentar AUR – 7 minute, Grupul parlamentar PNL – 5 minute, Grupul parlamentar USR – 4 minute, Grupul PACE – Întâi – 4 minute, Grupul parlamentar UDMR – 2 minute și senatorii neafiliați – un minut.

Dau cuvântul reprezentantului Guvernului, domnului ministru Irineu Darău, pentru prezentarea poziției Guvernului față de moțiunea simplă cu tema „Acordul UE – Mercosur: cum se angajează România într-un acord strategic major prin mandat clandestin, fără analiză și împotriva propriilor interese”. *(Aplauze.)*

Vă rog, domnule ministru.

Domnul Ambrozie-Irineu Darău – ministrul economiei, digitalizării, antreprenoriatului și turismului:

Dragi colege și colegi senatori,

Stimați lideri care ați girat această moțiune simplă,

Pot să spun că sunt dezamăgit. Respect foarte mult acest proces democratic, dar nu înțeleg cum l-ați scris. Sunt sigur că puteați mai bine. Am contribuit și eu la scrierea unor moțiuni simple și erau demersuri serioase. Azi ați scris trei foarte precar.

Ați reușit performanța, pe Mercosur, să scrieți aceste pagini citite, având fix șapte cuvinte despre agricultori. Nu înțeleg cum și nu înțeleg cum puteți descrie Mercosurul ca fiind un dezavantaj net fix pentru industrie, acolo unde este un avantaj. Sunt sigur că Chat GPT l-ar fi făcut mai bine.

M-aș fi bucurat să pot răspunde la date, la argumente și să avem o dezbatere reală. Pentru că, da, această temă merită o dezbatere reală.

Încep de la titlu. Ați spus trei sintagme mincinoase. „Mandat clandestin”. Nu a fost așa. „Fără analiză”. Nu a fost așa. „Împotriva propriilor interese ale României”. Nu este așa. Și voi răspunde la titlu, pentru că din corpul moțiunii nu prea am la ce să răspund.

Dar înainte, mai spun un lucru. Folosiți mult mai des decât cuvântul „agricultor” expresia „popor suveran”. Poporul suveran a ales un președinte, poporul suveran a ales niște partide care au format o majoritate și care au votat un guvern. Nu vă mai substituiți poporului suveran, spunând Guvernului și Președinției ce nu au voie să facă pentru binele românilor și pentru binele României.

Iar când liderii politici, din toate pozițiile unde au ajuns prin votul românilor, trebuie să ia decizii, analizează scenarii, își formează poziții și le negociază cu celelalte state ale Uniunii Europene. Pentru că așa consider și asta cred că am făcut în Guvernul României – și domnul președinte alături de noi. Oamenii responsabili cântăresc și iau decizii și atunci când sunt grele, oamenii responsabili negociază pentru beneficii, oamenii responsabili construiesc, nu doar distrug, cum încercați dumneavoastră.

Și v-aș întreba: cui ar fi folosit sau ar folosi amânarea *sine die* a unui acord cu patru țări care totalizează 260 de milioane de oameni? Cui ar folosi un blocaj la nesfârșit? Și cui i-ar folosi incoerența României în poziționările internaționale, fiindcă România are un istoric de 20 de ani de acțiune pentru această construcție a Acordului Mercosur. Așadar, toți cei care am fost pe acest lanț de decizie nu doar că am avut în vedere binele României, dar am considerat, uneori cu greutate, și câștigul, și eventualele pierderi.

Și acum, încă o dată, răspund la niște lucruri care măcar ar fi putut să fie întrebate prin această moțiune, dar n-au fost.

Vorbiți despre industrie. Astăzi, când vorbim, companiile românești, în special IMM-uri, companii mici, plătesc 47 de milioane de euro doar taxele pe exporturile dinspre România înspre țările Mercosur.

Au o cifră de afaceri... apropo de industria slabă, nu știu de unde ați scris asta în acea moțiune, avem exporturi către țările Mercosur astăzi, fără acord, de 176,5 milioane de euro – pe care se plătesc cele 47 de milioane taxe –, în telecomunicații, business, servicii de business și transport, cele mai importante.

Avem astăzi, când vorbim, exporturi de autovehicule, exporturi de componente de autovehicule și, indirect, tot prin piese de autovehicule, exporturi dinspre Uniunea Europeană, și mai ales piața germană, către țările Mercosur. De aici, efectul multiplicat al eliminării taxelor, nu doar cele 47 de milioane de euro de care vă vorbeam.

Acum, în agricultură. S-a vorbit foarte mult de riscuri. Am încercat la Ministerul Economiei, atât eu, cât și predecesorul meu, colegul Radu Miruță, să obținem date certe de la Ministerul Agriculturii.

Nu le-am obținut niciodată, în ciuda unor adrese repetate.

Dar, vă spun ce s-a obținut în decembrie și la începutul lunii ianuarie, prin negocieri între state și prin reprezentarea bună a Ministerului de Externe... *(Replici neinteligibile.)*

Ascultați argumentele pe care nu le-ați pus în moțiune.

S-au obținut 15 indicații geografice protejate în Acordul Mercosur, indicații geografice protejate din România.

S-a obținut limitarea eventualelor importuri la 1% pentru carnea de vită și, atenție, azi e la 0,05% în România, respectiv 1,15% carnea de pasăre, azi e 0,56%. Deci nu se va putea importa dinspre economii care totalizează 260 de milioane de oameni mai mult de 1% din toată acea piață de carne din toată Uniunea Europeană. Chiar și așa, s-a adăugat, prin negociere, având o strategie România împreună cu Italia, clauza de salvagardare. Adică chiar și o singură țară, ca să nu mai zic un grup de țări, poate să notifice Uniunea Europeană, Comisia Europeană, iar în două săptămâni să se oprească importurile, dacă există o variație, atenție, de 5% a importurilor, da? Acestea sunt cifrele.

Bineînțeles, s-au adăugat, tot prin amendamente, garanții pentru standardele sanitare și fitosanitare și, tot prin negociere, cu o zi înainte de acel vot în Coreper, s-a negociat, pe agricultură, creșterea majoră a sumelor din Politica agricolă comună.

Să știți că am cerut date de la ARICE, le avem până în 2024 – importurile, astăzi, din țările Mercosur sunt, așa cum spuneam și înainte, în procente foarte mici. Acestea sunt cifrele. Deciziile, lanțul de decizie s-a bazat pe ele. Și vorbiți despre responsabilitatea partajată a ministerelor. Da, trebuie să vină date de la toate, dar totuși Ministerul Economiei trebuie să privească situația în ansamblu.

Un lucru pe care aș mai ține să-l spun, nu doar despre inițiatorii moțiunii, dar poate și despre alții. Așa cum unii descoperă apa caldă, parcă dumneavoastră ați descoperit Mercosurul în 2025. A început negocierea în '99 – 2000, au fost 20 de ani de negociere grea și, în 2019, sub Președinția Consiliului Uniunii Europene asigurată de România, s-a comunicat, sub guvernare PSD, triumfalist, despre un pas

fundamental către Mercosur. În 2025, acel acord din 2019, garantat și de România, a evoluat cu condiții și mai bune pentru agricultură și pentru industrie. Așadar, ce vrem mai mult, după 20 de ani de negocieri, după două forme ale acordului și după toate amendamentele care au păstrat toate avantajele pentru industrie și au adăugat la avantajele pentru agricultură?

Acum, în prima parte, voi mai adăuga răspunsuri la intervențiile dumneavoastră, mai vreau să spun trei lucruri.

Unul, pe procedură: ați prezentat acea decizie din Coreper ca fiind apocalipsa. Știți ce mai urmează după Coreper? Ați văzut o parte. Parlamentul European, Curtea de Justiție a Uniunii Europene, Consiliul Uniunii Europene, memorandum care vine în Parlamentul național. Patru pași, probabil ani de zile și încă niște timp până când se va aplica Mercosurul. Spuneți adevărul oamenilor și nu-i mai speriați de pe o zi pe alta.

Economia românească are timp să se pregătească și cred, în calitatea mea de ministru al economiei, în competitivitatea economiei noastre și în putința de a pregăti exporturile în industrie, de ce nu, chiar și în agricultură. Și aș aștepta de la cei care conduc și vor conduce, poate, Ministerul Agriculturii să vină cu soluții pentru competitivitatea agriculturii românești.

În al doilea rând, apropo de moțiune, m-aș bucura, pentru că vor fi luni de discuții, luni de zile, și, v-am zis, va veni memorandumul în Parlamentul național, să avem un dialog bazat pe respect și argumente, ceea ce nu este cazul în această moțiune.

Nu în ultimul rând, când luăm decizii, trebuie să comparăm scenarii și alternative. Îmi doresc o Românie puternică într-un bloc unit, puternic, european. Uniunea Europeană trebuie să fie jucător în lume. Care este alternativa? Să lăsăm toate aceste țări și altele... s-au mai discutat și altele, mai demult, tot sub vremea unei guvernări PSD, s-a pregătit un memorandum cu Chile și n-a mai vorbit nimeni critic. *(Rumoare.)*

Vrem să fie Uniunea Europeană placa turnantă cu care toată lumea să vrea să facă business? 450 de milioane de oameni, cât are Uniunea Europeană, pun condiții, să știți. Dacă suntem uniți, suntem 450 de milioane. Dacă ne luăm cu milionul, separat, așa-ziși suveraniști, va pierde și România, va pierde și Uniunea Europeană.

Revin la importurile pe agricultură. Gândiți-vă că s-a negociat cu 260 de milioane de oameni să nu se importe mai mult de 1% din agricultura Uniunii Europene. Nu vi se pare că, de fapt, așa am arătat puterea Uniunii Europene și puterea a 450 de milioane de cetățeni europeni uniți? Eu cred că da. Și aș vrea să fim și în România uniți, așa cum îmi doresc popoarele europene.

Mulțumesc. *(Aplauze.)*

Domnul Mihai Coteț:

Mulțumesc, domnule ministru.

Stimați colegi,

Trecem la prezentarea punctelor de vedere ale grupurilor parlamentare.

Are cuvântul reprezentantul Grupului parlamentar al PSD.

Din sală: Procedură. (*Discuții.*)

Domnul Mihai Coteț:

Procedură, la ce? (*Discuții.*)

La ce articol, vă rog? (*Discuții.*)

Vă rog frumos, scurt, pe procedură.

Domnule senator, vă rog, pe procedură.

Domnul Dorin-Silviu Petrea:

Bună ziua!

Mulțumesc, domnule președinte.

Avem în sală un ministru al Guvernului Bolojan, care a primit un vot de blam din partea noastră.

Pentru asta facem greva asta japoneză, pentru asta noi cerem, domnule chestor, să vă ocupați să scoateți afară din sală un ministru...

Domnul Mihai Coteț:

Stimate coleg...

Domnul Dorin-Silviu Petrea:

... care a primit un vot de blam din partea acestui for... (*Rumoare, aplauze.*) din partea Senatului

României. Este o sfidare la adresa noastră și nu este normal ca un ministru care a fost dat afară...

Domnul Mihai Coteț:

Stimate coleg...

Domnul Dorin-Silviu Petrea:

... să rămână în sală și să ne sfideze. Nu este normal! Urmează încă doi-trei miniștri.

Oameni buni, ne-am săturat de voi și este momentul să plecați acasă!

Mulțumim. (*Rumoare, aplauze.*)

Din sală: Bravo!

Domnul Mihai Coteț:

Haideți să... haideți să trecem la dezbatere. Dacă ajungem în declarații politice, nu mai terminăm.

Din sală: Demisia! Demisia! Demisia! (*Rumoare.*)

Domnul Sorin-Gheorghe Șipoș (din sală):

Nici nu ar fi trebuit să dați... (*Neinteligibil.*)

Domnul Mihai Coteș:

N-ar fi trebuit, pentru că n-a răspuns... OK.

Stimați colegi... stimați colegi, să trecem la ordinea de zi.

Trecem la prezentarea punctelor de vedere ale grupurilor parlamentare, vă rog.

Vă rog, haideți să respectăm... *(Rumoare, replici neinteligibile.)*

30 de secunde!

Haideți... haideți să respectăm totuși...

Vă rog.

Domnul Ion-Narcis Mircescu:

Îi rog pe domnii suveraniști, când vin și spun „procedură”, să indice articolul la care se referă. *(Rumoare, replici neinteligibile.)*

Iar din punct de vedere politic, le amintesc că a existat un ministru, doamna Bucura-Oprescu din cabinetul Ciolacu, care a fost demis, și suveraniștii n-au mai sărit de șapte ori la microfon să spună că trebuie demisă, la fiecare ședință de plen. *(Replici neinteligibile.)*

Știm că sunteți anexa PSD, confirmați-o în fiecare ședință. *(Replici neinteligibile.)*

Domnul Mihai Coteș:

Stimați colegi,

Să trecem la prezentarea punctelor de vedere ale grupurilor parlamentare.

Invit la microfon pe reprezentantul Grupului parlamentar PSD.

Domnule senator Zamfir, vă rog.

Domnul Daniel-Cătălin Zamfir:

Mulțumesc, domnule președinte de ședință.

Domnule prim-ministru,

Văd că discuțiile au denaturat, așa... Sigur, eu nu cred că trebuie să vină chestorii să scoată din sală pe doamna ministru Buzoianu. Cred că bunul-simț politic ar fi cerut... *(Rumoare, aplauze.)* ca domnia-sa să nu fie în sală, atâta timp cât, iată, există o instituție, Senatul României, care ți-a retras încrederea.

Dar, să trecem la obiectul moțiunii, că eu am înțeles, din punctul de vedere al Guvernului, cât de rău a fost PSD-ul în toți anii ăștia și cum toate lucrurile rele s-au petrecut în România din cauza Partidului Social Democrat. *(Replici neinteligibile.)*

Eu înțeleg, în această moțiune, că e vorba despre asumarea mandatului ministrului de externe în legătură cu Acordul Mercosur.

Dragi colegi,

Eu nu cred că e nevoie să se depună o moțiune simplă pentru a stabili dacă doamna ministru Țoiu este sau nu adecvată pentru funcția de ministru al afacerilor externe. Cred că s-au adunat până acum suficiente probe că este total inadecvată acestei funcții. Și nu e singura.

Vă rog să mă credeți că nu este, sub nicio formă, un atac politic la doamna Țoiu. Doar îmi exprim îngrijorarea sinceră față de modul în care este reprezentată România în politica internațională.

Cu tot respectul pentru doamna ministru, pe unde s-o afla, dar sunt sigur că mă va asculta: de la începutul mandatului dumneavoastră nu faceți decât să vă plimbați prin diverse cancelarii cu pălăria căzută peste ochi. Mă refer, desigur, la o pălărie simbolică, mult prea largă față de circumferința competenței dumneavoastră în raport cu funcția de ministru de externe. *(Replici neinteligibile.)*

La dumneavoastră, doamna ministru, diplomația se reduce la o colecție de poze postate pe Facebook sau pe Instagram. Dacă mai aveți și norocul să vă întâlniți cu vreun coleg senator bine conectat la Washington, să vă introducă în cabinetul vreunui congressman, credeți că ați dat lovitura. Nu vedem niciun obiectiv atins pentru România la întâlnirile externe.

Singura mare realizare este poza – poza dumneavoastră personală alături, eventual, de vreo vedetă internațională. Asta e gloria meschină pe care ne-o afișați. Ce nu înțelegeți, doamna ministru, e că, prin această atitudine provincială, vă puneți singură pe o poziție de inferioritate față de omologii dumneavoastră. Nu e nimic glorios în asta, doamna ministru. Este lipsit de demnitate atât pentru dumneavoastră, dar mai ales pentru România, pe care o reprezentați la astfel de evenimente.

Acum merg explicit către tema Mercosur. Mandatul dat de Guvernul României pentru Acordul Mercosur, mandatul pentru un vot care angajează România pentru 10 ani e un mandat fără mandat de fapt, fără o discuție, măcar, în coaliție, fără un studiu care să arate care sunt interesele și, mai ales, obiectivele României. Asumarea publică a domnului prim-ministru pentru acest vot fără mandat o arată pe doamna Țoiu ca fiind doar o unealtă. Dar, să nu confundăm unealta cu autorul.

Și acum, stimați colegi senatori, în general, ne-am obișnuit să numim Guvernele României după numele prim-ministrului, pentru a le distinge între ele. Dar știți bine că, de fiecare dată, e vorba de Guvernul României, nu al celui care îl conduce temporar. Devine tot mai clar însă că domnul prim-ministru are impresia că e guvernul său. A fost atât de lăudat la un moment dat, încât are impresia că i se cuvine să decidă singur, fără să se consulte și fără să-i respecte pe cei din jurul său.

În cazul Mercosur, a luat decizia pe persoană fizică. A luat Guvernul pe persoană fizică. A desconsiderat obiecțiile de specialitate ale ministrului agriculturii și a încălcat procedura de aprobare a mandatului de reprezentare a României. A călcat în picioare Acordul coaliției și a luat decizii unilaterale, fără măcar să caute consensul cu ceilalți parteneri. A încălcat, fără să-i pese, legea și Constituția – care îl obligă să consulte Parlamentul într-o chestiune atât de importantă. Și chiar dacă rolul Parlamentului este consultativ, procedura de consultare era obligatorie, așa prevede Legea nr.37/2013 la art.11.

A luat totul pe persoană fizică, fără consultări în Parlament, fără consultări în coaliție, fără consultări cu cetățenii. Mai mult decât atât, în mod stupefiant, premierul a transmis chiar propriilor parlamentari, cei ai PNL, că nu are nevoie de ei să-i susțină măsurile, că nu le cere asta.

Și atunci, domnule prim-ministru, în numele cui guvernați? Ce credeți că vă îndrituiește să acționați ca vodă prin lobodă, după bunul plac?

Stimați colegi,

În astfel de condiții, în calitate de lider al Grupului PSD din Senat, îi transmit persoanei fizice Ilie Bolojan, vremelnic prim-ministru, un lucru foarte clar: dacă nu vă place această coaliție, dacă nu respectați Parlamentul care v-a investit, dacă nu vă respectați partenerii din coaliție, atunci, domnule prim-ministru, căutați-vă altă coaliție, împreună cu cei de la USR. *(Aplauze, discuții.)*

Din sală: Bravo!

Domnul Daniel-Cătălin Zamfir:

Noi nu putem răspunde politic pentru toate deciziile pe care le luați de unul singur, în disprețul partidelor care v-au investit și, mai ales, în disprețul cetățenilor care au votat actuala majoritate parlamentară.

Și să vă mai fie clar un lucru, domnule prim-ministru, cu tot respectul: când luați decizii de capul dumneavoastră, să nu vă așteptați la susținerea noastră.

În privința Mercosur, PSD a votat deja acolo unde contează și unde are efecte. Votul din Parlamentul European al celor zece europarlamentari PSD a înclinat decisiv balanța în favoarea fermierilor români. Noi chiar ținem cu România.

Mulțumesc. *(Aplauze, rumoare.)*

Domnul Mihai Coteț:

Are cuvântul reprezentantul Grupului parlamentar AUR, domnul senator Peiu Petrișor.

Vă rog.

Domnul Petrișor-Gabriel Peiu:

Mulțumesc, domnule președinte.

Aș vrea în primul rând să remarc ironia extremă a reprezentanților de extremă stângă din Parlament, care vorbesc de apă caldă. Asta e, oameni buni, ca și cum ar vorbi de funie în casa spânzuratului... *(Aplauze.)* să vorbească tocmai ei, votanții lui Nicușor, de apă caldă.

În al doilea rând, aș vrea să remarc, domnule prim-ministru, că firma de resurse umane care v-a angajat miniștrii a cam dat-o în bară. Avem un ministru al economiei care ne-a spus de la tribuna Parlamentului că firma exportatoare plătește taxele vamale.

Oameni buni, asta este de ABC-ul oricărui tratat de comerț internațional. Omul acesta s-a descalificat total, dacă a putut de la tribuna Parlamentului să spună o asemenea enormitate.

Taxele vamale – domnule prim-ministru, învățați-vă miniștrii – sunt plătite de importatori. *(Aplauze.)*

Din sală: Bravo!

Domnul Petrișor-Gabriel Peiu:

În al treilea rând, trebuie să remarc găunoșenia asta, și verbală, și intelectuală, a celor de la putere, care, sub umbra celor 70% pe care îi au în Parlament, nici măcar n-au observat ce li se cere prin această moțiune: pur și simplu să publice documentele care au stat la baza acestei decizii, în lipsa unui mandat național.

Și acum, o scurtă explicație privind Mercosurul.

România, contrar aberațiilor spuse de la această tribună onorabilă de către cel care nu se califică să fie ministru, România, oameni buni, mai are doar 17% contribuție a industriei în PIB. Din acești 17% – care în 2019 era, de exemplu, 24% –, 13% este reprezentat de industria auto și cam o treime din exporturi sunt făcute de industria auto.

Acum, ca să înțelegeți cifrele, România produce cam tot atâtea autovehicule cât produce și Argentina. Noi – 560 000, ei – 506 000 și de vreo cinci ori mai puțin decât produce Brazilia, care produce peste 250 000 de autovehicule.

Problema este următoarea, că altfel toată lumea să-ar bucura să avem acorduri de comerț liber, toată lumea vrea asta. Dar să vedeți care-i problema. Firmele din România, că fac reglete sau că fac autovehicule, plătesc între 25 și 30 de cenți/kWh, firmele din Brazilia – între 13 și 16 cenți/ kWh, iar firmele din Argentina – între 8 și 10 cenți/ kWh. Adică argentinienii au un cost pe energie de trei ori mai mic, brazilienii – de două ori mai mic și noi vrem să intrăm în competiție cu aceste state. Lăsați vorbele frumoase, cu 450 de milioane de oameni, cu 150 de milioane exporturi, vă râde lumea. Și în '89 exportam mai mult în acele țări. Dar ideea e următoarea: cum pot să intru în competiție cu o piață care are energia de trei ori mai ieftină sau de două ori mai ieftină?

Ăsta e, pe scurt, Tratatul de liber schimb Mercosur. *(Aplauze.)*

Domnul Mihai Coteț:

Are cuvântul reprezentantul Grupului parlamentar al PNL, domnul prim-ministru Ilie Bolojan. *(Discuții, replici neinteligibile.)*

Domnul Ilie Bolojan:

Sărut-mâinile, bună seara, doamnelor și domnilor senatori!

Moțiunea pleacă de la niște premise false. Una – că ar fi fost... că decizia s-ar fi luat în clandestinitate și a doua – că această decizie legată de Mercosur e în defavoarea României. Nu voi insista pe declarațiile politice, ci voi spune câteva lucruri pentru a demonta aceste premise false.

Moțiunea pe tema Acordului dintre Uniunea Europeană și țările Mercosur este în linie cu întreaga politică a semnatărilor: ei știu exact cum nu este bine, dar niciodată nu oferă o soluție reală.

Întreaga construcție a textului moțiunii pare să spună că semnatarii au aflat despre acest Acord cu țările Mercosur abia atunci când Uniunea Europeană a anunțat încheierea negocierilor. Realitatea este că acest acord, unul dintre cele mai ample acorduri comerciale din lume, este în proces de negociere încă dinainte ca România să devină membru al Uniunii Europene.

Spune textul moțiunii că suntem condamnați să ne agățăm de o „locomotivă europeană”, în urma căreia suntem „un biet vagon de marfă”. Adevărul factual este acela că o vreme și noi am fost în cabina acestei locomotive. În 2019, când noi am deținut președinția rotativă a Consiliului European, anunțăm la finalul mandatului că am încheiat negocierile cu țările Mercosur. România a contribuit la pregătirea celor trei runde de negocieri care au avut loc pe parcursul jumătății de an în care am deținut președinția.

Vorbim de ceva ce s-a întâmplat în urmă cu șapte ani. Nimeni nu a fost îngrijorat, nimeni nu s-a întrebat public atunci dacă e bine sau e rău, dacă acest tratat ne ajută sau ne încurcă. La finalul anului trecut, pe 19 decembrie, după Consiliul European, când președintele Nicușor Dan a anunțat că România este în favoarea acestui acord, a fost liniște: nimeni nu s-a îngrijorat, nu a existat nicio declarație politică.

Să ne fie clar tuturor: acesta este un tratat economic, care vine, ca orice în viață, cu riscuri și cu oportunități. Obiectivul nostru este să ne gestionăm riscurile și să ne maximizăm oportunitățile. Și pot să înțeleg rezervele deținătorului portofoliului Ministerului Agriculturii legat de componenta de riscuri, pentru că aici, într-adevăr, ar putea să fie niște riscuri. Dar în privința acestora, inclusiv la demersurile făcute de România pe finalul anului și la începutul acestui an, acest tratat a mai căpătat câteva pârghii de control pentru noi, pe ultima sută de metri, tocmai pentru a proteja piața europeană în momentul în care se va deschide pentru țările Mercosur, pe o durată care se va întinde pe 10 – 15 ani.

Și enumăr cele mai importante măsuri care au fost stabilite la începutul acestui an, pentru a înțelege măcar acum despre ce este vorba:

- controale serioase și dese la produse alimentare venite din țările Mercosur, pentru a ne asigura că importăm alimente produse la aceleași standarde înalte de calitate ca și în Uniunea Europeană. Aceste lucruri trebuie să le facem prin instituțiile care sunt în subordinea ANSVSA;

- posibilitatea de a interveni direct în piață atunci când cota de piață a importurilor din țările Mercosur se modifică;

- noi, România, vom mai avea suplimentar la dispoziție 3,8 miliarde de euro, pentru a putea despăgubi fermierii noștri în cazul în care au de suferit în vreun fel din cauza concurenței din țările Mercosur.

Dar cineva, din țările europene și din economia europeană, trebuie să achite aceste fonduri pentru a ne putea susține fermierii.

Semnatarii fac prin această moțiune ceea ce fac de ani de zile: sădesc spaime în rândul celor care nu știu nici detaliile Acordului cu țările Mercosur, nici cum funcționează economia mondială. Ori nu înțeleg nimic, ori o fac o bună știință. Mi-e greu să spun care variantă ar fi mai scuzabilă pentru oameni care au acces la informație adevărată.

O să spun doar ceea ce înțelege toată lumea. Nu vom fi o țară cu adevărat prosperă decât atunci când vom fi mai competitivi, când vom produce mai mult și vom vinde mai mult din ceea ce producem. Și, ca să putem vinde ceea ce producem ca țară, avem nevoie de piețe de desfacere, iar Tratatul cu țările Mercosur exact asta face: deschide pentru Uniunea Europeană și pentru România o piață imensă. În egală măsură, deschide o piață pentru companii din restul... *(Microfon întrerupt, discuții.)*

Domnul Mihai Coteț:

30 de secunde în plus, vă rog, cu acordul liderilor, vă rog frumos, ca să termine...

Domnul Ilie Bolojan:

... și depinde de noi să folosim aceste oportunități.

Vă mulțumesc.

Domnul Mihai Coteț:

Mulțumesc, domnule prim-ministru. *(Aplauze.)*

Dau cuvântul reprezentantului Grupului parlamentar al USR, domnul senator Ghinea.

(Replică neinteligibilă din sală.)

Domnul Cristian Ghinea:

Acum, domnule președinte, nici nu știu dacă să răspund opoziției din PSD sau opoziției din opoziție, că e complicat... *(Aplauze.)* dar cum USR este cel mai serios partid din această coaliție... *(Rumoare.)* o să răspund colegilor suveraniști.

Folosiți, stimați colegi suveraniști, câteva cuvinte deștepte în această moțiune. Auziți: „rupturi ontologice”, „filozofia servituții voluntare”, „aroganță epistemologică”. Cred că recunosc stilul colegului Titi Aur aici, da? Titi Stoica, pardon.

Acum, dincolo de cuvinte intelectuale, adevărul e că vreți să protejați România prin izolare. S-a mai încercat asta și România a sărăcit.

Industria auto din România, spuneți în moțiune, generează 14% din PIB-ul țării. Și așa este, aveți dreptate. 200 000 de locuri de muncă bine plătite. Păi, și nu e bine să exportăm și mai mult? Asta... asta se va întâmpla prin Mercosur.

Spuneți în moțiune că, citez, „Acordul Mercosur favorizează economiile puternic industrializate”. Breaking news: România chiar are o economie puternic industrializată. *(Rumoare.)* Da, da, serios, serios. Datorită pieței comune europene, România a îndeplinit astăzi visul pe care și Ceaușescu, și alții l-au avut.

Dacă vă comparați... faceți un idol din Ceaușescu și este un idol defect. Dacă comparați ce exporta România în '80, în anii '80, România exporta mâncare, cereale și materiale neprelucrate. *(Replici neinteligibile.)*

Nu cred. *(Rumoare.)*

Dacă vă uitați, în anii '80, România lui Ceaușescu exporta ca o țară africană. România de astăzi, capitalistă și liberală, exportă mașini și subansambluri de mașini, domnule Peiu. Asta, în primul rând. Pur și simplu, prin capitaliști și democrație, am realizat visul dintotdeauna al multor generații.

România este o țară industrializată și bogată, nu trebuie să stricăm asta. Prin Mercosur, industria noastră, industria românească, va avea noi piețe de desfacere. Și, domnule Peiu, dacă acum, cu aceste taxe vamale, exportăm de 200 de milioane de euro în America Latină, cât vom exporta fără taxe vamale? Este simpla logică economică.

Mulțumesc frumos. *(Aplauze, discuții.)*

Domnul Mihai Coteț:

Are cuvântul reprezentantul Grupului parlamentar PACE – Întâi România.

Domnul Clement Sava:

Vă rog frumos să priviți cu atenție.

(Domnul Clement Sava arată plenului o banană.)

Asta câștigă România de la Tratatul Mercosur. Pentru asta falimentăm noi economia României, ca să primim banane, de altfel foarte scumpe. Le recomand totuși celor de la URSS să le consume, poate vor reuși să treacă în catalog și cu alte note decât cele de repetenție.

Vreau să vă spun că azi am aflat cu stupefație în Comisia pentru politică externă că, pentru PNL și URSS, Mercosur nu are legătură cu politica externă. Au fugit din comisie, motivând că: „Ce treabă avem noi, în politica... Comisia pentru politică externă, cu Mercosurul?” Pentru că România, neavând politică externă, sigur că nu mai are nicio legătură cu ea.

Probabil că ministrul Țoiu lipsește pentru că nu are nicio responsabilitate. Mercosur a fost adoptat de marșieni, care au fugit cu satelitul domnului Miruță tocmai în Groenlanda, să apere ghețarul omenirii. *(Aplauze.)*

Nu doar că URSS și PNL fug de dezbateri pe Mercosur, au încercat și să blocheze această moțiune. Iar dacă Mercosur e atât de benefic pentru România, nu înțeleg de ce nu ieșiți în piața publică și pe toate canalele să vă lăudați cu Mercosur. Aștept campania electorală, să vedem câți dintre dumneavoastră vă veți scrie „Mercosur” pe piept și veți merge la alegători, la fermieri, în mediul rural, să spuneți: „Noi suntem responsabili pentru Mercosur.” Între timp, fermierii falimentați vă vor alerga cu bananele drept recunoștință.

Această moțiune trebuia să fie momentul de glorie al puterii, care să ne arate câte avioane și submarine exportă România în America de Sud, în care să ne arătați că deficitul de balanță comercială al României se rezolvă prin exporturile României. Dar, de fapt, vom exporta doar banii României, iar Mercosur rămâne un tratat de trădare națională și de distrugere a României.

Vă mulțumesc.

Banana o las pentru ministrul Mercosur.

Domnul Mihai Coteț:

Domnule senator Petrișor Peiu, drept la replică, vă rog, cu rugămintea să nu mai pomenim colegii, să nu ne întindem cu alt drept la replică.

Mulțumesc. *(Discuții, replici neinteligibile, aplauze.)*

Vom corecta, mulțumesc, domnule senator.

Luați loc, se rezolvă. *(Replici neinteligibile.)*

Domnule senator Petrișor Peiu, vă rog, aveți cuvântul.

Domnul Petrișor-Gabriel Peiu:

Un scurt drept la replică.

În primul rând, deși mi-a menționat numele, domnul Ghinea a avut o exprimare civilizată și elegantă. Îi mulțumesc.

Dar, trecând la cifre, trebuie să spunem că nici eu nu sunt un adept al ceea ce a fost înainte de 1989. Dar ne putem compara, de exemplu, cu primii ani din decada '90, dacă nu vreți să vă comparați cu ce era înainte de 1989, și puteți să vă uitați, domnule Ghinea, la structura exporturilor noastre în Brazilia, în Argentina. Exportam, de la tablă navală, până la vagoane de cale ferată. Am exportat vagoane de cale ferată și în anii '90, făcute la Arad, am exportat inclusiv vagoane de metrou făcute la Arad. Astea sunt totuși niște produse cu un grad de tehnicitate foarte ridicat. Și, de asemenea, am exportat multe produse chimice sofisticate, pe care astăzi nu le mai producem.

Sunt de acord cu dumneavoastră, că așa este în teorie, atunci când ești în competiție sunt stimulate productivitatea, creativitatea, numai că se pare că nu e cazul. În 2019 – știu că vă plac cifrele – aveam o contribuție a industriei în PIB de 24% – vă rog să verificați –, rivalizam cu Polonia, cu Ungaria. Astăzi suntem la 17% și Comisia Națională de Prognostic zice că vom scădea în continuare. Vă rog să verificați aceste cifre.

Mulțumesc.

Domnul Mihai Coteț:

Domnule senator Stoica Ciprian, drept la replică, vă rog. *(Rumoare, discuții.)*

Rog Tehnicul să corecteze la Grupul AUR timpul.

Domnul Ciprian-Titi Stoica:

Mulțumesc, domnule președinte.

Și, dragi colegi, da, mi-a fost pronunțat numele de către domnul Ghinea, groparul PNRR.

Și, fără drept, v-am spus de săptămâna trecută, și o repet, să nu mai veniți aici să spurcați microfoanele cu aberații și acuzații la adresa noastră, pentru că nu aveți niciun argument. Noi nu am guvernat nici măcar o zi, nu am votat împotriva niciunui proiect de lege care a fost benefic pentru români, astfel că nu ne facem vinovați de răul mers al țării noastre.

Este aici primul-șef al Guvernului, care nu respectă legea.

N-ați adus, domnule Bolojan, bugetul, cum prevede legea, în decembrie. Și, domnule Bolojan, dați dovadă de lipsă de respect față de noi, colegii dumneavoastră, pentru că noi aici am votat ca doamna ministru să nu mai fie și dumneavoastră nu ați făcut demersul legal de a o demite.

Vă mulțumesc.

Domnul Mihai Coteș:

Mulțumesc, domnule senator.

Domnule senator Ghinea, drept la replică, vă rog.

Dar scurt, vă rog frumos.

Domnul Cristian Ghinea:

Domnule președinte,

Eu am vorbit frumos – și mulțumesc și domnului Peiu pentru mulțumire –, totuși să spui că noi „spurcăm” acest microfon este prea mult.

Domnule Titi Stoica, ar trebui să vă fie rușine pentru acest cuvânt!

Domnul Mihai Coteș:

Haideți să revenim, vă rog.

Stați o secundă, vă rog frumos. (*Discuții.*)

Domnule... domnule senator, scopul? Domnule senator, vă rog, în ce scop?

Domnul Ninel Peia:

O să vă explic.

În calitate de chestor al Senatului, domnule președinte, vă rog să-mi dați voie să scot afară persoane care nu sunt nici deputați... (*Aplauze.*) și sunt în această sală. Vă rog frumos. Ori îi scoateți dumneavoastră, ori îi scot eu. (*Replici neinteligibile.*)

Și dacă nu... dacă sunt deputați, vă rog frumos, e ședința Senatului. Am fost și eu deputat, am fost la grădiniță. După aceea, puteți să veniți aici. Vă rog frumos.

Domnule președinte, scoateți-i afară.

Domnul Mihai Coteș:

Domnule senator, vă rog...

Domnul Ninel Peia:

Dacă nu, îi scot eu. *(Aplauze.)*

Domnul Mihai Coteș:

Vă rog... vă rog să luați loc în sală, am înțeles solicitarea dumneavoastră.

Stimați colegi, dau cuvântul reprezentantului Grupului parlamentar UDMR. *(Rumoare.)*

Stimați colegi, vă rog să faceți liniște, vă rog frumos! *(Rumoare.)*

Stimați colegi, haideți să respectăm această instituție, vă rog frumos! *(Rumoare.)*

Sunt colegii noștri deputați, vă rog frumos! *(Rumoare.)*

Domnul Novak Levente:

Gata?

Domnule președinte de ședință...

Domnul Mihai Coteș:

Vă rog.

Domnul Novak Levente:

Domnule prim-ministru,

Stimați colegi senatori,

Această moțiune simplă este îndreptată din start într-o direcție greșită, pornind de la tema complexă a Acordului UE – Mercosur și ajungând la concluzia simplistă de a atribui responsabilitatea unui singur ministru, ceea ce constituie o eroare.

Pentru a respecta adevărul absolut, trebuie să spunem că Acordul UE – Mercosur nu a fost discutat în coaliția de guvernare înainte de a fi semnat... *(Aplauze.)* și decidenții responsabili de adoptarea și semnarea acestuia nu au prezentat în coaliție acest acord de liber schimb. UDMR consideră că este imperios nevoie ca documente și acorduri de genul ăsta să fie discutate în Guvern și în coaliția de guvernământ, deoarece impactul și consecințele unui asemenea acord de anvergură ne privesc pe toți și suntem responsabili de modul în care economia României este afectată. *(Replici neinteligibile.)*

Grupul parlamentar consideră... UDMR consideră că o dezbatere serioasă despre Acordul dintre UE și Mercosur nu poate începe cu căutarea unui țap ispășitor. Această abordare nu ajută nici agricultura românească, nici fermierii, care, pe bună dreptate, sunt îngrijorați de impactul acordului asupra pieței interne.

Problemele agriculturii românești nu au apărut ieri și nu pot fi puse în sarcina ultimului an de guvernare. Industria laptelui și industria porcinelor se confruntă cu presiuni majore: concurență externă,

costuri ridicate, dificultăți de procesare și acces limitat la piață. Acordul UE – Mercosur poate reduce aceste dificultăți, prin politici publice coerente.

UDMR va insista ca, indiferent de cadrul comercial internațional, fermierii români să fie sprijiniți corect, pentru a produce calitate, a procesa eficient și a-și putea comercializa produsele în condiții echitabile. *(Microfon întrerupt.)*

Domnul Mihai Coteț:

30 de secunde, vă rog.

Domnul Novak Levente:

... miza reală, nu spectacolul politic. În acest sens, în scurt timp vom veni cu propuneri concrete de sprijin pentru agricultorii români, unde vom cere sprijinul tuturor colegilor din Guvern și Parlament.

În forma sa actuală, moțiunea nu aduce soluții, nu clarifică responsabilități și nu contribuie la protejarea agriculturii românești. Ea simplifică excesiv o realitate complexă și mută discuția de la realitate la exerciții de imagine.

UDMR susține o... *(Microfon întrerupt.)*

Domnul Mihai Coteț:

Mulțumesc. *(Discuții.)*

Vă rog... *(Aplauze.)* rog Tehnicul...

Stimați colegi, puțină liniște!

Rog Tehnicul să corecteze timpul de la Grupul AUR: plus 3 minute – au fost două replici, vă rog.

Din partea senatorilor neafiliați, dacă sunt intervenții. *(Rumoare.)*

Domnul senator Vela.

Domnul Gheorghe Vela:

Domnule președinte,

Onorați colegi,

Într-un minut, vă spun atât: senatorii POT susțin această moțiune și o vor vota cu vot „pentru”, având în vedere următoarele considerente.

Niciunele dintre argumentele care au fost spuse până acum, nici cele economice rostite de către domnul Peiu, nici cele politice rostite de către domnul Zamfir, nu ne-au convins, ci afirmațiile pline de ipocrizie ale ministrului economiei, care a spus că în lanțul de decizii au fost implicate toate partidele la putere. Nu e adevărat! Până și presa a spus că a fost o crasă lipsă de consultare interministerială și un eșec grav de coordonare interguvernamentală. *(Neinteligibil.)* ... ce au spus? Ministra Țoiu a făcut de capul ei, nu s-a consultat cu ministrul agriculturii și cu toți ceilalți.

Ce vreau să vă spun? De fiecare dată când ajung USR-iștii la putere, conduc țara contrar intereselor românilor. Când au fost în pandemie, au impus discriminarea socială pe motiv de certificat verde. Ministrul Ioana Mihăilă spunea lucrul acesta, că trebuie românii să fie discriminați. Viceprim-ministrul Dan Barna susținea că trebuie să fie pus lacătul pe ușă. Acum ne face de râs la Externe tot o ministă USR-istă, la Apărare tot... *(Microfon întrerupt.)*

Domnul Mihai Coteț:

Mulțumesc, domnule senator. *(Aplauze, rumoare.)*

Mulțumesc, domnule senator.

Grupul... *(Rumoare.)* stimați colegi... stimați colegi, Grupul... *(Râsete.)* Grupul parlamentar al PSD mai are un minut și 24 de secunde, dacă mai dorește.

Din partea Grupului AUR? *(Rumoare.)*

Doamna Ștefănescu, vă rog. *(Rumoare, discuții.)*

Doamna senator Ștefănescu. *(Rumoare.)*

Doamna Daniela Ștefănescu:

Stimați colegi... *(Discuții.)* stimați colegi,

Această moțiune simplă – vreau să fiți puțin atenți, dacă se poate – nu este despre un acord comercial doar sau despre o opțiune de politică externă. Este, înainte de toate, despre respectarea sau anularea unui principiu fundamental al democrației noastre: suveranitatea națională exercitată de Parlament.

Guvernul a angajat România într-un acord strategic major fără mandat parlamentar și fără dezbateri. Nu din grabă, nu din neatenție, ci dintr-o ocolire deliberată. Constituția este clară, legea este clară și obligă Guvernul să informeze Parlamentul și să solicite mandat înainte de asumarea pozițiilor României în afacerile europene. Nimic din toate acestea nu este opțional. Și totuși, nu doar în cazul Mercosur, ele au fost ignorate. România a susținut acest acord în Coreper fără mandat parlamentar. A fost un act de angajare realizat în spatele ușilor închise.

România a avut în Coreper opțiunea de a se alătura unei minorități de blocaj. Alte state au avut curajul să spună „Nu”. România a spus „Da”, fără să întrebe pe nimeni. Cine a decis? În baza cărui mandat? În numele cui? Aceste întrebări nu au nici astăzi răspuns.

Mai grav este precedentul creat. Dacă acceptăm astăzi ca un guvern să decidă fără control parlamentar, mâine nu vom avea nicio garanție că și alte decizii majore nu vor fi luate la fel: netransparent și cu ignorarea legii.

Acordul UE – Mercosur nu este o formalitate tehnică, este o decizie strategică, cu efecte directe asupra agriculturii, industriei, locurilor de muncă și securității economice a României. Nu discutăm astăzi dacă acest acord este bun sau rău, discutăm despre dreptul Parlamentului de a fi consultat și despre

obligația Executivului de a cere mandat. Această moțiune nu este un gest politic, este un gest de autoapărare instituțională. Este dreptul de a spune „Nu” angajării României în Uniunea Europeană, de către orice guvern, fără mandatul Parlamentului.

Stimați colegi senatori,

Vă chem să votați această moțiune pentru a arăta că Senatul României nu poate fi ignorat, că legea și Constituția nu pot fi ocolite și că mandatul nostru de reprezentanți ai poporului român încă mai are greutate.

Vă mulțumesc. *(Aplauze.)*

Domnul Mihai Coteț:

Grupul parlamentar al USR mai are un minut și 33 de secunde. *(Replici neinteligibile.)*

Vă rog. *(Discuții, replici neinteligibile.)*

Domnul Ion-Narcis Mircescu:

Păi, trebuie să-mi suplimenteze timpul.

Domnule președinte, am rugămintea să suplimentăm cu 30 de secunde de la Guvern.

Domnul Mihai Coteț:

Vă rog, încă o dată, vă... solici... mai repetați solicitarea, vă rog. *(Discuții.)*

Mulțumesc.

Vă rog, de la Tehnic, dacă se poate. *(Rumoare, replici neinteligibile.)*

O să corectăm la toată lumea, stați liniștit. *(Rumoare.)*

Domnul Ion-Narcis Mircescu:

Suveraniștii urlă și dezinformează legat de Mercosur. *(Rumoare.)*

Urletele nu țin nici de foame, nici de dezvoltare.

În primul rând, haideți să demontăm minciuna legat de mandatul ascuns al Guvernului. Dacă nu știți deja, acest acord a fost finalizat în decembrie, atunci... 2024, atunci când premier era domnul Ciolacu. Dacă Marcel era ocupat cu mutarea voturilor către Simion, voi cu ce erați ocupați? De ce nu ați depus moțiune? *(Aplauze, rumoare.)*

Vorbiți apoi de experimente globaliste și comparați România cu un vagon de marfă încărcat cu sacrificii. Să vă spun câteva sacrificii. *(Rumoare.)* Peste 100 de miliarde de euro fonduri europene atrase, la o contribuție de doar 32 de miliarde de euro, deschiderea firmelor românești către o piață liberă de aproximativ 500 000 de consumatori, triplarea cifrei de afaceri a multor exportatori, investiții în economia românească... *(Rumoare.)* triplarea veniturilor în mai puțin de 20 de ani – cam așa arată sacrificiile românești de la intrarea României în Uniunea Europeană. *(Rumoare.)*

O piață comună înseamnă eliminarea barierelor de export și, în special, a exporturilor cu produse cu valoare adăugată mare: componente electrice, mașini, tractoare. Apropo, cele de la Reghin se vând foarte bine în Chile, unde avem acord de liber schimb.

România, mai mult decât atât, nu este doar un exportator net, România este un furnizor integrat în lanțul... *(Microfon întrerupt.)*

Domnul Mihai Coteț:

Mulțumesc. *(Rumoare, discuții.)*

30 de secunde.

Vă rog să închideți. *(Rumoare.)*

Domnul Ion-Narcis Mircescu:

Componentele auto fabricate în Pitești sau Craiova sunt înglobate în mașinile produse în Germania și apoi exportate.

Dincolo de cifre și de partea economică, avem de-a face cu o dimensiune geopolitică. Europa, într-un astfel de joc al giganților, nu își permite să rămână izolată. Acest acord este o lovitură pentru China, pentru Rusia, probabil de aceea nu-l susțineți. *(Rumoare.)*

USR va vota împotriva moțiunii.

Domnul Mihai Coteț:

Mulțumesc.

Domnule senator Zamfir, vă rog.

Domnul Daniel-Cătălin Zamfir:

Ușurel, ușurel... domnul... domnul...

Da, e halucinant ce aud. Știți, adică când văd, așa, dublul limbaj al celor de la USR, e limpede – pentru mine, cel puțin – că oamenii ăștia sunt irecuperabili.

Păi, hotărâți-vă, ori... *(Rumoare, aplauze.)*

Din sală: Bravo! Bravo!

Domnul Daniel-Cătălin Zamfir:

Ați prezentat până acum realizările în cei 30 de ani în România. Păi colegul dumneavoastră dinainte, domnule Mircescu, condamna cei 30 de ani care au distrus România. Domnule, hotărâți-vă!

Domnule, să vă mai spun un lucru: nu vă jucați cu focul... *(Replici neinteligibile.)* chiar nu vă jucați cu focul! *(Replici neinteligibile.)*

Și pentru restabilirea adevărului, da, Acordul Mercosur e în discuție de ani de zile, dar chiar aici, fiind în sală domnul prim-ministru, nu pot să nu fac apel la domnia-sa să le explice celor de la USR poziția ministrului agriculturii în legătură cu Acordul Mercosur. PSD n-a fost împotriva Acordului

Mercosur. Ministrul agriculturii avea niște observații perfect întemeiate în legătură cu garanțiile pe care trebuiau să le primească fermierii români.

Ca atare, pentru respectarea adevărului, vreau să știți și să vă spun încă o dată că sunteți irecuperabili! (*Replici neinteligibile, aplauze.*)

Mulțumesc.

Domnul Mihai Coteț:

Grupul... (*Rumoare, replici neinteligibile.*) grupul... (*Rumoare, replici neinteligibile.*) Grupul PACE – Întâi România mai are două minute.

Vă rog să suplimentați și să corectați la două minute. (*Discuții.*)

Nu, nu, nu...

Domnul Ninel Peia:

Dar le-ați dat la toți gratis! 30 de secunde.

Mulțumesc, domnule președinte.

Domnule ministru... domnule ministru... domnule coleg!

Vorbeați ceva de apă caldă. Păi, de cinci ani de zile bucureștenii nu au apă caldă! Și se pare că e la dumneavoastră în curte. Nici Craiova nu are apă caldă. Problema e acum că românii nu mai au nici apă rece.

Ocupați-vă de oameni, aveți grijă de ei, pentru că Acordul UE – Mercosur este prezentat ca un act de viziune. Atât de vizionar, încât Parlamentul a fost scos din câmpul vizual, nu mai există. Nu am mai dezbătut, nu am votat, nu am mandatat, dar, surpriză: România a fost de acord. Cum? Simplu: când democrația încurcă, ei simplifică procedura.

Iar doamna ministru de externe, Oana Țoiu, a găsit soluția elegantă: a pus ambasadorul României la UE să voteze în locul țării. E o inovație remarcabilă. Nu mai consultăm Parlamentul și am externalizat suveranitatea.

Ni se spune că acesta e adevărul. Desigur, un adevăr stabilit la Bruxelles, transmis prin e-mail și validat fără martori. Așa arată noul stat de drept: Guvernul decide, ambasadorul execută și noi, Parlamentul, aflăm din presă.

România n-a semnat un acord strategic, România a fost pe listă la „și altele”.

Mulțumesc, domnule președinte. (*Aplauze.*)

Din sală: Bravo!

Domnul Mihai Coteț:

Grupul AUR mai are 44 de secunde.

Domnule senator Dîrlău, vă rog să vă încadrați în timp.

Domnul Andrei-Emil Dîrlău:

Modul în care Guvernul a angajat România în dezastruosul Acord Mercosur a încălcat Constituția, decizia CCR, legea privind cooperarea între Parlament și Guvern. Dezbateră parlamentară a fost fentată.

Doamna Oana Țoiu, acum, într-o scrisoare către Senat, pretinde că moțiunea „Mercosur” n-o privește în niciun fel. Cum n-o privește o chestiune de acest tip, privind un tratat internațional?

De fapt, doamna Țoiu a dat mandat opac, clandestin, ilegal doamnei Iulia Matei, fără a ține cont de obiecțiile ministrului agriculturii de la PSD.

Importurile de produse din țările Mercosur vor concura neloial agricultorii români.

Ministrul Barbu a refuzat să semneze memo... *(Microfon întrerupt.)*

Domnul Mihai Coteț:

30 de secunde, vă rog.

Domnul Andrei-Emil Dîrlău:

... cererile lui au fost ignorate.

De aceea, mă aștept ca Grupul PSD să voteze moțiunea.

Domnilor colegi senatori PSD, trebuie să votați moțiunea, căci obiecțiile propriului dumneavoastră ministru au fost aruncate la gunoi de colegii de coaliție.

Acordul are și caracter politic. Nu-i de competența UE, ci trebuie dezbătut și în Parlament.

Așadar, dacă PSD nu va vota moțiunea, va fi la fel de legitimă... *(Microfon întrerupt.)*

Domnul Mihai Coteț:

Mulțumesc, domnule senator.

În continuare, dau cuvântul reprezentantului Guvernului pentru a răspunde.

Rog să suplimentăm cu 30 de secunde, ca pentru toată lumea.

Domnul Ambrozie-Irineu Darău:

Dragi colegi, dragi colege senatori și senatoare,

Haideți să revenim puțin la rațiune și la echilibru și să nu mai afirmăm lucruri false. Nu a uzurpat nimeni Parlamentul. Este Comisia Coreper înainte de Consiliul Uniunii Europene și, așa cum ați văzut, Parlamentul European și-a manifestat puterea. Parlamentul național își va manifesta puterea, ulterior, pe memorandum.

Ce am făcut noi? Am guvernat și am luat decizii. Așa cum trebuie să faci la guvernare. Nu ne ascundem. Ne apărăm deciziile. USR, într-adevăr, este un element de stabilitate la guvernare și ne asumăm și munca din spatele deciziilor. Pentru că aici, să știți, așa cum nu-mi place lașitatea, nu-mi place nici fuga de muncă. Și, pentru a fundamenta niște poziții ale țării, dar și pentru a lua pozițiile corecte, trebuie să-și facă treaba fiecare minister. Și aici vă relatez, pentru că am verificat, la câteva zile

după ce am ajuns în minister, venind pe acest lanț de decizie, toate actele schimbate între Ministerul Economiei și Ministerul Agriculturii.

În 15 iulie 2025, ministrul Radu Miruță cerea, în scris, către Ministerul Agriculturii, date statistice care să probeze eventualul impact negativ în agricultură, date despre producția internă, stocuri, consum, bariere tarifare și netarifare solicitate, respectiv cristalizarea poziției naționale împreună. Niciun răspuns.

În 18 decembrie 2025 – din nou, decembrie, înainte de orice poziționare –, o adresă dinspre Ministerul Economiei cere ministrului agriculturii date relevante pentru... în scris, o eventuală repoziționare care să sprijine agricultorii.

În 19 decembrie, din nou, date cerute pentru o fundamentare a unei eventuale repoziționări.

Ce s-a primit? Nimic.

Și totuși, în numele României, s-au negociat, printr-o coaliție de țări, acele condiții favorabile, suplimentare, agriculturii.

Rugămintea constructivă pentru viitor este ca fiecare ministru să-și facă treaba, să vină cu date, nu cu declarații politice și, cu siguranță, atunci vom avea la timp o poziție unitară a coaliției.

Vorbeam în prima alocuțiune despre alternative. Și vă întreb: este cumva, în lumea aceasta accelerată de azi și cu concurența acerbă la nivel global, alternativa pentru România și pentru Europa izolarea, izolaționismul? Avem posibilitatea rațională și economică să nu exportăm către 260 de milioane de oameni? Răspundeți dumneavoastră și încercați să răspundeți cine ar exporta către acești oameni, dacă n-ar face-o Europa.

Sunt absolut convins astăzi că Mercosurul are un bilanț net favorabil României, că, da, trebuie să minimalizăm niște riscuri și, în parte, au fost adresate de către acele amendamente. După cum v-am zis, mai avem, eu zic, niște ani în care să ne pregătim, să fim cu adevărat competitivi pentru exporturi către acele țări din America de Sud.

La nivel personal, dincolo de patriotismul românesc, cred că trebuie să avem și un patriotism european, iar patriotismul european înseamnă o unitate a Uniunii Europene, o putere a Uniunii Europene și Uniunea Europeană ca jucător agil și abil în această lume globală, cu o concurență acerbă. Așa cred că trebuie să ne luăm deciziile.

Într-adevăr, în moțiune este o sugestie bună. Cred și eu că în următorii ani ar trebui să facem un studiu și un plan pentru ca, până la efectiv aplicarea Acordului Mercosur, să fim mai pregătiți, mai ales pe ceea ce înseamnă agricultura.

Și am un mesaj pentru cei care clar ne vor în afara Uniunii Europene și vor o Uniune Europeană și o Românie slabă: faceți jocurile altora. Vreți slăbirea României, vreți sărăcia României, vreți slăbirea Uniunii Europene! (*Rumoare, discuții.*)

Vă rog, 30 de secunde.

Domnul Mihai Coteț:

Suplimentați, vă rog.

Domnul Ambrozie-Irineu Darău:

Și ultima idee, tot pentru dumneavoastră, inițiatorii moțiunii scrise precar, așa cum a fost scrisă.

Să știți că aveți tupeu să veniți astăzi aici, să vorbiți despre acordurile României, făcând parte dintr-un partid al cărui președinte negociază ieșirea României din Visa Waiver. (*Rumoare, discuții.*)

Cred că dumneavoastră nu aveți niciun fel de legitimitate... (*Rumoare, discuții.*) să vorbiți despre România în lume. Vreți o Românie săracă, izolată, de... (*Microfon întrerupt, rumoare, aplauze.*)

Domnul Mihai Coteț:

Mulțumesc, domnule ministru.

Închidem dezbaterile.

Stimați colegi,

Potrivit prevederilor art.174 din Regulamentul Senatului, moțiunea simplă se adoptă cu votul secret al majorității senatorilor prezenți.

Raportat la aceste dispoziții regulamentare, coroborat cu prevederile art.143 alin.(1) din Regulament, vă propun, ca procedură de vot, vot secret electronic.

Există intervenții cu privire la procedura de vot?

Vă rog.

Domnul Nicolae Vlahu:

Domnule președinte,

Având în vedere că în sală există doi colegi senatori fără cartelă de vot, propun, pentru eficiența și buna aplicare a prevederilor existente, în vigoare, procedura de vot cu bile, fiind singura modalitate în care puteți asigura... (*Aplauze.*) toți parlamentarii prezenți de exercitarea votului.

Avem doi parlamentari, repet, prezenți care nu au cartela în posesie astăzi. Așadar, pentru a respecta votul acestora și mandatul pe care l-au primit, vă rog să supuneți la vot prin procedura votului secret cu bile.

Domnul Mihai Coteț:

Stimați colegi,

Mai sunt intervenții? Nu mai sunt.

Vom supune la vot procedura de vot – vot secret electronic și după această procedură, în funcție de rezultat, dispunem următoarea. (*Discuții.*)

Vă rog... vă rog... vă rog să votați! (*Rumoare.*)

Stimați colegi...

Din sală: N-avem cvorum!

Domnul Mihai Coteș:

Stimați colegi, votăm secret electronic.

Din sală: N-avem cvorum! (*Rumoare.*)

Domnul Mihai Coteș:

Stimați colegi, repetăm...

Din sală: Nu! N-avem cvorum! (*Rumoare.*)

Domnul Mihai Coteș:

Stimați colegi, a fost... (*Replici neinteligibile.*) vă rog... (*Replici neinteligibile.*) stimați colegi, vă rog să faceți liniște în sală, altfel n-avem cum să ne înțelegem. (*Replici neinteligibile.*)

Vă rog frumos să faceți liniște, dacă vreți să discutăm civilizat. Vă rog! (*Replici neinteligibile.*)

Stimați colegi... (*Replici neinteligibile.*) stimați colegi, vă propun procedura de vot – vot secret electronic. Vă rog să vă introduceți cartelele și să votați procedura de vot, da?

Vă rog, votați (*Discuții.*)

După cum vedeți, este cvorum și 78 de voturi pentru. (*Replici neinteligibile.*)

Procedura de vot este secret electronic... (*Replici neinteligibile.*) putem vota moțiunea.

Vă rog frumos să mergeți în sală. (*Intervenție neinteligibilă.*)

Nu, pentru că ați făcut gălăgie și oamenii nu au înțeles despre ce este vorba.

Vă rog frumos să mergeți din sală.

Atențiune! Dragi... stimați colegi, supun votului moțiunea simplă... (*Discuții.*)

Domnule senator Vlahu, vă rog.

Vă rog să luați cuvântul.

Domnul Nicolae Vlahu:

Domnule președinte,

În mod evident, astăzi ați încălcat Regulamentul Senatului – și mă refer la faptul că fiecare senator are dreptul de a-și exprima votul.

Dumneavoastră nu ați respectat dispozițiile art.143 din Regulament, unde îmi spune că votul secret poate fi exprimat prin buletine de vot, în anumite cazuri, ori prin bile sau electronic, în cazul votării legilor sau moțiunilor. Aceasta este situația în care ne aflăm. Votăm o moțiune astăzi. Dreptul fiecărui parlamentar este de a-și exprima votul, iar dumneavoastră, cu bună știință, ați îngăduit acest vot colegilor dumneavoastră senatori.

Prin urmare, singura modalitate posibilă pentru a respecta dreptul fiecărui senator este modalitatea votului cu bile, indiferent de votul celorlalți... (*Aplauze.*) fiindcă aici nu vorbim despre cum votăm... cum vrea coaliția să votăm moțiunea... (*Replică neinteligibilă.*) este vorba despre procedură.

Și vă rog să respectați procedura – fiind valabil pentru toți colegii de astăzi, inclusiv pentru juriști care sigur mă înțeleg mai bine. (*Rumoare, discuții.*)

Domnul Mihai Coteț:

Stimate...

Domnul Nicolae Vlahu:

Prin urmare...

Domnul Mihai Coteț:

Vă rog.

Domnul Nicolae Vlahu:

... singura modalitate corectă și legală este de a vota cu bile.

Mulțumesc.

Domnul Mihai Coteț:

Stimate coleg,

Procedura a fost respectată. Conform regulamentului, procedura de vot a fost supusă votului. Cu majoritate de voturi, s-a votat vot secret electronic. (*Replici neinteligibile.*)

Supun votului moțiunea simplă cu tema „Acordul UE – Mercosur: cum se angajează România într-un acord strategic major prin mandat clandestin, fără analiză și împotriva propriilor interese”.

Vă rog să votați.

Stimați colegi,

Prezenți – 115: pentru – 38, contra – 52, abținere – 25.

Moțiunea a fost respinsă. (*Discuții.*)

*

Stimați colegi,

Trecem la punctul 4, Secțiunea I – avem dezbatere și vot pentru moțiunea simplă cu tema „Educația, între avarie și abandon. Cum sunt transformați studenții în colateral bugetar”, semnată de 41 de senatori, conform art.170 alin.(2) și (3) din Regulamentul Senatului.

Stimați colegi,

Întreb dacă sunt semnatori ai moțiunii simple care doresc să se retragă... să-și retragă semnătura.

(*Intervenție neinteligibilă a domnului Gheorghe Vela.*)

Vă rog, vă rog, stimate coleg, suntem la punctul 4, Secțiunea I.

Vă rog frumos, întreb încă o dată: există semnatori ai moțiunii simple care doresc să-și retragă semnătura? Nu sunt.

Dacă nu sunt...

(Intervenție neinteligibilă a domnului Gheorghe Vela.)

... constat că sunt îndeplinite condițiile de procedură și invit la microfon pe doamna senator Cerva Nadia-Cosmina pentru a prezenta moțiunea de cenzură.

Doamna Nadia-Cosmina Cerva:

Mulțumesc.

Domnule președinte,

Înainte de a citi moțiunea, dați-mi voie să adresez o rugămintă doamnei Buzoianu, ministru al mediului, să părăsească locul în care stă acum, să-i aduc aminte că acest Senat, cu 74 de voturi, a votat pentru retragerea sprijinului ei. Ca atare, poziția în care se află în acest moment nu este decât una de sfidare a celor 74 de senatori, este de obraznicie și tupeu. *(Aplauze.)*

Din sală: Bravo!

Din sală: Demisia!

Doamna Nadia-Cosmina Cerva:

Dacă... *(Rumoare, discuții.)* dacă nu ar fi...

Din sală: Demisia!

Doamna Nadia-Cosmina Cerva:

Numai puțin!

Dacă nu ar fi vorba de o doamnă, am fi făcut demersurile necesare ca doamna să fie eliminată din sală. Pentru că este vorba de o doamnă, îi adresez încă o dată rugămintea să părăsească locul pe care stă acum, să meargă în bănci alături de colegii ei, dacă își dorește să-i susțină, dar să nu stea la locul Guvernului după ce 74 de senatori au votat o moțiune împotriva dânzei.

Doamna Buzoianu,

Vă rog frumos, mergeți alături de colegii dumneavoastră... *(Discuții, aplauze.)* încetați să mai sfidați Senatul României, încercați... încetați să ne mai sfidați, așa cum faceți cu presa.

Noi nu suntem presă, suntem Senatul României.

Mergeți alături de colegii dumneavoastră, încă o dată, vă rog frumos. *(Rumoare.)*

Din sală: Bravo!

Domnul Mihai Coteț:

Doamnă senator Cerva, vă rog frumos! Conform regulamentului...

Doamna Nadia-Cosmina Cerva:

Moțiunea simplă împotriva ministrului...

Domnul Mihai Coteț:

...art.125 din Regulament: „prezența miniștrilor poate fi acceptată în sală”.

Vă mulțumesc, continuați cu moțiunea.

Doamna Nadia-Cosmina Cerva:

Este o rugămintă de a merge... *(Discuții.)*

Domnul Mihai Coteț:

Citiți moțiunea, vă rog.

Doamna Nadia-Cosmina Cerva:

Domnule președinte...

Domnul Mihai Coteț:

Doamna senator, haideți să citim mai departe moțiunea.

Doamna Nadia-Cosmina Cerva:

Eu i-am spus să meargă...

Domnul Mihai Coteț:

Conform regulamentului, doamna ministru are dreptul să fie în sală.

Vă rog.

Doamna Nadia-Cosmina Cerva:

Pe regulament, am înțeles, n-a spus nimeni... tocmai de asta v-am spus că i-am adresat rugămintea să meargă. Rugămintea să meargă în sală. Atât.

Domnul Mihai Coteț:

Deci să revenim la ordinea de zi.

Vă rog frumos, aveți cuvântul.

Doamna Nadia-Cosmina Cerva:

Moțiune simplă împotriva ministrului interimar al educației, domnul Ilie-Gavrilă Bolojan.

„Educația, între avarie și abandon. Cum sunt transformați studenții în colateral bugetar”

În ultimii ani, România a reușit o performanță rară, a vorbit constant despre viitor, în timp ce a tăiat metodic exact din generația care ar trebui să construiască. Elevii și studenții sunt invocați în discursuri, dar eliminați din bugete. Lăudați în campanii, dar abandonați în politici publice.

Sub conducerea ministrului interimar al educației, domnul Ilie Bolojan, educația a intrat într-o zonă periculoasă, de austeritate fără precedent, reformă fără sprijin, responsabilitate fără asumare.

Ilie Bolojan știe, oficial și documentat, cât costă să fii student în România. Datele publice arată că un student are nevoie de peste 2 000 de lei lunar pentru a putea rămâne în sistemul educațional. Nu pentru confort, nu pentru distracție, ci pentru educație, cazare, transport și materiale de studiu.

Cu toate acestea, sub mandatul ministrului interimar, bursele acoperă mai puțin de jumătate din necesarul minim, fondurile pentru burse au fost reduse, facilitățile de transport au fost limitate, sprijinul

statului este acordat doar 9 luni pe an, de parcă viața ar fi suspendată în vacanță. Diferența dintre cât costă viața și cât oferă statul este împinsă, cu nonșalanță, în spatele studenților și al familiilor lor. Este o politică simplă: știm cât costă educația, dar nu o plătim.

Ni se spune că este austeritate, că nu sunt bani, că trebuie strânsă cureaua. Curios este că acea curea este strânsă mereu în același loc, pe stomacul studenților. Niciodată pe birocrăție, niciodată pe ineficiență, niciodată pe privilegiile administrative.

Sub conducerea actuală, educația este tratată ca o cheltuială incomodă, nu ca o investiție strategică. Iar când educația este tăiată, nu se face economie, se face export de inteligență.

Abandonul universitar este efect colateral sau politică tacită? Ministrul educației pare să accepte tacit ideea că unii studenți vor abandona, alții vor pleca din țară, iar restul se vor descurca. Aceasta nu este o strategie, este o renunțare administrativă. Fiecare student care abandonează nu este un cost evitat, ci o pierdere pentru stat. Fiecare tânăr care pleacă nu este mobilitate europeană, ci eșec național.

Domnule Ilie Bolojan... Domnul Ilie Bolojan este ministru interimar. Dar, studenții afectați de aceste politici nu sunt interimari. Ei pierd ani de viață, nu mandate. Interimatul nu este o scuză pentru lipsa de viziune, nu este un certificat de imunitate politică, nu suspendă responsabilitatea față de o generație întreagă.

Educația este guvernată ca o problemă contabilă. În educație, cifrele pot arăta bine exact atunci când lucrurile merg prost. Când studenții abandonează, bugetul se echilibrează, când tinerii pleacă, presiunea dispare, când sărăcia devine normalitate, statistica arată stabilitate. Aceasta nu este guvernare, este administrarea declinului cu rapoarte frumos ambalate.

Senatul României constată că, sub mandatul ministrului interimar al educației, domnul Ilie-Gavril Bolojan, studenții au fost tratați ca variabilă de ajustare bugetară. Sprijinul social pentru educație a fost redus într-un context inflaționist, accesul la educație a devenit tot mai dependent de venitul familiei, iar viitorul a fost amânat în numele prezentului contabil.

Această moțiune nu produce demisii automate, dar produce responsabilitate politică.

Grupul senatorial PACE – Întâi România solicită recunoașterea oficială a costurilor reale ale vieții de student, reanalizarea urgentă a sistemului de burse și facilități, introducerea unui mecanism de protecție socială pentru studenții vulnerabili, încetarea politicilor de austeritate aplicate educației fără măsuri compensatorii, numirea unui ministru la educație cu mandat deplin și viziune pe termen lung.

Grupul de senatorial PACE – Întâi România își exprimă dezacordul ferm față de modul în care este gestionată educația sub conducerea ministrului interimar Ilie Bolojan și avertizează că o generație pierdută nu se recuperează prin comunicate de presă.

Aici aveți catalogul în care domnul ministru, pentru mandatul de până acum, a primit nota 3.

Mulțumesc. (*Aplauze, discuții.*)

Domnul Mihai Coteț:

Vă rog, domnule senator.

Domnul Laurențiu Plăeșu:

O rugămintă, domnule președinte, să dispuneți listingul de vot de la moțiune.

Domnul Mihai Coteț:

Repetăți mai tare, nu am auzit.

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Tipăriți și să ne înmânați și nouă lista de vot a senatorilor care au votat moțiunea.

Mulțumesc.

Domnul Mihai Coteț:

Mulțumesc.

Rog tehnicul să rezolve solicitarea liderului.

Stimați colegi,

Pentru dezbaterea moțiunii simple în ședința plenului Senatului de astăzi, Comitetul liderilor grupurilor parlamentare a hotărât repartizarea următorilor timpi pentru Guvern și grupuri parlamentare:

- punctul de vedere al Guvernului și răspunsurile Guvernului – 15 minute;

- dezbateri pe grupuri parlamentare – 31 de minute, repartizate după cum urmează: Grupul PSD – 8 minute, Grupul AUR – 7 minute, Grupul PNL – 5 minute, Grupul USR – 4 minute, Grupul PACE – Întâi – 4 minute, Grupul UDMR – 2 minute, senatori neafiliați – un minut.

Cu rugămintea să respectăm timpii alocați, pentru a fi eficienți.

Dau cuvântul domnului prim-ministru Ilie Bolojan, ministrul interimar al educației și cercetării, pentru prezentarea poziției Guvernului față de moțiunea simplă cu tema „Educația, între avarie și abandon. Cum sunt transformați studenții în colateral bugetar”.

Vă rog, domnule prim-ministru.

Domnul Ilie Bolojan – prim-ministrul Guvernului României, ministrul interimar al educației și cercetării:

Doamnelor și domnilor parlamentari,

Moțiunea simplă depusă se referă exclusiv la sprijinul material pentru studenți: burse, transport, condiții de trai. Sunt subiecte importante, dar educația universitară înseamnă cu mult mai mult: calitatea, competențele, șansele reale pe piața muncii, cercetare și inovare, contribuție directă la dezvoltarea României. Acestea ar trebui să fie în centrul unei debateri complete despre învățământul superior.

Da, studenții au nevoie de sprijin financiar și de aceea există burse sociale, în cuantum de 925 de lei pe lună, valoare stabilită de Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior. De

asemenea burse beneficiază 40 000 de studenți. Facultățile primesc de la Ministerul Educației un fond de burse, în valoare totală de 1,5 miliarde lei, și ele decid câte sunt sociale, dar nu mai puțin de 30% din cele pe care le acordă.

Ne-am dori ca bursele să fie mai multe și mai mari? Cu siguranță. Dar statul acesta, de la care pretindem să le plătească, nu este o entitate străină care își ține banii proprii în cufere îngropate prin locuri secrete. Statul suntem noi, cu toții. Banii statului sunt banii adunați de la cei care lucrează în România și tot ceea ce plătește peste ceea ce producem este din împrumuturi. Tot mai multe, tot mai scumpe, până la pragul insuportabil la care am ajuns vara trecută și de care ne îndepărtăm cu un cost pe care îl știm cu toții. Nu există ceva gratis, există ceea ce plătești din propriul buzunar și ceea ce plătește altcineva. Ceea ce plătești din ceea ce produci sau din ce te împrumuți.

Bursa nu este însă un salariu minim, nu este întreținere completă, nici nu poate fi. Este un ajutor pe cât de mare ni-l permitem. Avem obligația să păstrăm echilibrul financiar al țării. Orice creștere permanentă trebuie făcută treptat, pe măsură ce bugetul ne permite, astfel încât să fie o creștere sigură, predictibilă și care poate fi menținută.

Dincolo de burse, finanțarea publică a învățământului superior este substanțială. În datele de finanțare ale anului trecut, pentru școlarizarea fiecărui student s-au alocat aproximativ 8 500 lei pe an; în total, 6 miliarde de lei. Pentru cazarea în cămine – 256 de milioane de lei, iar pentru subvenția de transport – 34 de milioane de lei. Aceste cifre arată că există un efort bugetar real și constant.

Dar realist vorbind, creșterea substanțială a bugetului pentru educație nu poate fi făcută de la un an la altul, dar drumul greu al redresării pe care am plecat anul trecut trebuie să ne aducă în situația în care să ne permitem mai mult pentru educație.

Dar în ce am dori să investim de fapt?

Am fost surprins să nu văd în cele două pagini scrise nimic despre ceea ce ar trebui să ne preocupe, dincolo de populism și demagogie, în privința învățământului superior. Nimic despre adaptarea lui la lumea de astăzi și la cea de mâine, despre calitatea lui și despre ceea ce el restituie societății în schimbul susținerii studiilor.

Ce înseamnă „mai mult” în educația universitară?

Calitatea pregătirii în universități trebuie să crească, iar finanțarea nu trebuie să fie doar după numărul de studenți, trebuie să fie și în funcție de performanța programelor de studii. Cum o măsurăm? În funcție de performanța studenților, câți ajung la absolvire, câți muncesc în domeniile pentru care s-au pregătit, cu ce rezultate, care este performanța cercetării.

Trebuie să avem o imagine clară asupra traseului absolvenților. Avem nevoie de date publice transparente privind parcursul după absolvire: în ce măsură lucrează în domeniile pentru care s-au

pregătit, care sunt rezultatele pe programe și pe universități. De exemplu, câți absolvenți ai facultăților de medicină promovează rezidențiatul, pe universități, și câți ajung apoi să lucreze în spitalele din România. Astfel de date ajută statul să dimensioneze mai bine locurile finanțate și îi ajută pe tineri să ia decizii în cunoștință de cauză.

Finanțarea programelor slabe trebuie redusă până când reușesc planurile solide de îmbunătățire, iar economiile realizate trebuie să fie duse către cei care fac performanță. După cum trebuie sprijinite acele domenii care susțin economia, serviciile publice și capacitatea României de a concura. Trebuie redusă birocrația academică, îmbunătățite recrutarea și mecanismul de promovare a profesorilor, trebuie întărită integritatea academică.

Transferul de cunoaștere către societate trebuie să fie o funcție centrală a universităților: cercetare aplicată, inovare, colaborări cu economia și cu administrația, soluții pentru comunități. Universitățile trebuie să fie un motor al modernizării.

Învățământul superior depinde de baza din preuniversitar. Calitatea rezultatelor universitare e legată direct de calitatea acestei baze. De aceea, politicile publice din educație trebuie gândite ca un întreg, de la alfabetizare și competențe de bază, până la excelență universitară. Iar ceea ce se întâmplă în zona de rural, cu abandonul școlar, cu scăderea calității în preuniversitar, e un semnal important de alarmă.

Da, banii educației trebuie să fie tot mai mulți, dar corelat cu creșterea calității și adaptarea la realitatea economică, astfel încât banii alocați să fie o investiție reală, cea mai importantă, nu doar o simplă cheltuială.

Pentru autorii moțiunii de azi, toate acestea nu contează. La fel ca toată politica lor, demersul este doar o exploatare simplistă a unei teme emoționale. Nu ar trebui să ne surprindă că doar asta înțeleg ei din școală, dar ar trebui să ne îngrijoreze că aceasta este viziunea lor despre viitor.

Și foarte cinstit, stimați colegi, la începutul dezbaterii era o grupă de studenți care era în balcon și faptul că acum nu mai e niciunul ar trebui pe toți să ne îngrijoreze. În afară de elevii care erau acolo, era o grupă de studenți. Și, dacă ne gândim la rece, cred că asta ar trebui să ne pună pe gânduri.

Vă mulțumesc. *(Aplauze.)*

Domnul Mihai Coteș:

Mulțumesc.

Trecem la prezentarea punctelor de vedere ale grupurilor parlamentare.

Are cuvântul reprezentantul Grupului parlamentar al PSD.

Nu dorește.

Are cuvântul reprezentantul Grupului parlamentar AUR.

Vă rog, domnule senator.

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Stimați colegi senatori,

Domnule prim-ministru Ilie Bolojan,

„Cum arată astăzi școala, va arăta mâine țara”, așa ne spunea, la vremea sa, Spiru Haret și cred că mai toți politicienii postdecembriști care au vorbit despre educație au reluat retoric acest adevăr indiscutabil. Numai că, din păcate, nimic nu a fost și nu este cu adevărat asumat responsabil. Numai vorbe, alături de lipsă evidentă de capacitate de înțelegere și de voință politică.

Aparent, știm cu toții că educația este o prioritate și că ea este cheia pentru o societate mai bună, mai armonioasă și mai prosperă. Însă, nu știu cum se face, a fost și a rămas în rolul de Cenușăreasă în prioritățile bugetare. Există o corelație evidentă, demonstrată istoric, între alocările pentru educație și nivelul de trai. Cu alte cuvinte, cine investește în educație are un trai mai bun. Din păcate, ca de fiecare dată, și în guvernarea Bolojan, educația a fost prima sacrificată. Privind la istoria postdecembristă, am putea spune că nu este nicio surpriză. Nimic nou. Suntem în aceeași paradigmă politică, iar domnul Bolojan se înscrie în lungul șir al responsabililor politici care nu sunt în stare să rupă acest blestem.

Sistemul de învățământ se afla deja, înaintea celebrelor măsuri de austeritate bugetare adoptate prioritar în educație de către Guvernul Bolojan, într-o stare caracterizată de subfinanțare cronică, instabilitate normativă, rezultate slabe în echitate și performanță. Și aici mă refer la analfabetism funcțional, abandon școlar și decalaje grave între rural și urban. Părăsirea timpurie a școlii și analfabetismul funcțional sunt la un nivel inacceptabil, fiind dintre cele mai ridicate din Uniunea Europeană. Sub Guvernul Bolojan, subfinanțarea sistemului de educație s-a transformat dintr-o disfuncție istorică într-o opțiune politică explicită, cu efecte dezastruoase.

Actorii instituționali din educație, fie că vorbim despre profesori sau directori, dar și beneficiari, elevi, părinți sau angajatori, și-au pierdut total încrederea în leadershipul acestui sistem, care ne transmite în fiecare zi mesajul că educația nu este o prioritate. Aproape 90% dintre cei peste 35 000 de profesori care au răspuns la o consultare națională realizată recent resimt măsurile asumate de Guvernul Bolojan ca având un impact negativ major asupra vieții lor și a activității lor profesionale.

Sistemul a ajuns într-un punct în care nu mai poate asigura, în mod sustenabil, personal calificat, stabil și motivat pentru funcționarea școlilor. Avem o resursă umană îmbătrânită, cu mulți pensionari, a căror ieșire din sistem ar lăsa școlile fără personal calificat la discipline precum matematică, fizică, chimie, biologie, domenii vitale pentru dezvoltarea sustenabilă a economiei. Resursele de înlocuire nu pot fi asigurate, deoarece cariera didactică a devenit total neatractivă pentru absolvenții bine pregătiți. Profesorii sunt demotivați, supraaglomerați, umiliți și tratați ca simple costuri de sistem. Precaritatea

carierii didactice afectează în mod esențial calitatea actului educațional, accentuează inechitățile între școli, elevii din mediile vulnerabile fiind primii afectați.

Toate aceste probleme structurale au fost accentuate de măsurile asumate de Guvernul Bolojan, care a mărit norma didactică, a redus plata cu ora, a crescut numărul de elevi la clasă, cu afectarea, în principal, a categoriilor celor mai defavorizate de elevi, care nu au mecanisme compensatorii asigurate de familie. Am asistat la tăierea unor întregi categorii de burse și a sumelor alocate pentru acestea, care asigurau un suport real pentru elevii din familii defavorizate. Reducerea programelor de sprijin pentru elevii din categoriile vulnerabile indică o retragere a statului din rolul său de compensator al inechităților sociale.

Așa cum am mai spus, această criză în educație nu este una conjunkturală, ci una structurală. Ea este expresia unei crize cronice de guvernare, viziune și capacitate instituțională. În lipsa unei schimbări de paradigmă, România riscă degradarea ireversibilă a educației, pierderea capitalului uman și adâncirea fracturilor sociale. Educația nu poate fi eficientizată fără a fi mai întâi susținută, stabilizată și valorizată.

Votul pentru această moțiune reprezintă, stimați colegi, asumarea responsabilă a crizei profunde în care se află sistemul și un mesaj clar către Executiv pentru o nouă abordare a acestei probleme majore pe care o avem ca societate.

Vă mulțumesc.

Domnul Mihai Coteș:

Dau cuvântul reprezentantului Grupului parlamentar PNL.

Doamna senator Horga, vă rog.

Doamna Maria-Gabriela Horga:

Stimați colegi,

Vă vorbesc astăzi, în primul rând, în calitate de cadru didactic universitar, profesia mea de suflet, și vă spun, cu sinceritatea unui cadru didactic format în școlile românești, căroră le sunt recunoscătoare, dar și cu rigoarea unui economist, că învățământul are nevoie de investiții riguroase, de o finanțare predictibilă și de performanță, nu de populisme. *(Rumoare.)*

O primă remarcă: inițiatorii nu s-au ostenit să scrie decât o pagină jumătate la moțiunea pe educație, deși problemele din sistemul de învățământ sunt multe, sunt istorice și ar fi meritat o abordare serioasă. *(Rumoare.)* Este o moțiune făcută pentru număr împotriva premierului Bolojan, ministrul interimar al educației de câteva săptămâni, nu o abordare serioasă față de unul dintre cele mai importante domenii din România. *(Rumoare.)*

Singura referire obiectivă a inițiatorilor este cea la cuantumul burselor. Nu se spune cât de grea a fost decizia de diminuare temporară a cuantumului burselor studențești, într-o perioadă în care

România era amenințată de un potențial *default*, adică să nu se mai plătească nici burse, nici pensii, nici salarii. Se vorbește despre austeritate în educație. Din păcate, se uită mult prea repede că PNL nu a predat mandatul de prim-ministru în anul 2023 până nu s-au găsit resurse financiare pentru o majorare substanțială a salariilor personalului didactic și auxiliar din sistem. Nu se vorbește nici despre primele de carieră didactică sau primele profesionale care se acordă anual.

Despre ce austeritate vorbesc inițiatorii, atâta timp cât în prezent sunt construite consorții universitare de învățământ dual, cu fonduri PNRR, pentru a genera calificări acceptate de piața muncii și cerute de piața muncii? Că mii de școli au beneficiat și beneficiază de dotări din fonduri externe nerambursabile și alte mii de școli au fost reabilitate prin fonduri naționale și prin fonduri de coeziune, că programul „Masa sănătoasă” va fi extins în 2026 la un număr și mai mare de beneficiari, de peste 540 000, jumătate de milion, peste jumătate de milion de copii care beneficiază, că statul continuă să asigure gratuități și reduceri pentru elevi și studenți la transport public, la cazare în cămine, la accesul în unități culturale, că sunt în continuare finanțate bursele sociale, inclusiv din fonduri europene suplimentare, de peste 60 de milioane de euro, pentru a asigura accesul tuturor tinerilor la învățământ.

Am căutat în textul moțiunii o singură propunere de politică publică, o singură soluție. Ca de obicei, așa cum faceți și în Parlament și în toate comisiile parlamentare, nu am găsit-o. Evident că nu am găsit-o, pentru că este un demers populist, promovat de inițiatori care nu au făcut niciodată nimic pentru sistemul de învățământ.

Stimați colegi,

Nimeni nu neagă că problemele din învățământ și din sistemul de învățământ trenează de ani de zile și este loc de mai bine. Cunosce nemulțumirile profesorilor, cunosce neajunsurile studenților și elevilor și știu bine ce eforturi fac profesorii, părinții și copiii, zi de zi, pentru ca școala să-și îndeplinească în continuare misiunea.

Mai știu, de asemenea, că o primă problemă este finanțarea sistemului de învățământ. Însă asigurarea unei finanțări corecte pentru școala românească depinde exclusiv de modul în care reușim să punem ordine în finanțele publice ale țării și să direcționăm resursele către ceea ce contează. Un sistem de învățământ mai performant, mai incluziv nu se face cu demersuri populiste de tipul „Jos Bolojan!”, ci se face prin finanțare corectă a școlilor și universităților, prin combaterea abandonului școlar prin programe specifice, prin profesori bine calificați și plătiți în baza unor standarde de performanțe, prin investiții serioase în modernizarea unităților de învățământ, a bibliotecilor și a laboratoarelor. Dacă vrem o finanțare corectă pentru educație, atunci reformele trebuie să fie realizate, nu împiedicate, pentru a avea resurse pe care să le redirecționăm către sistem.

Din păcate, cei care au semnat moțiunea, mai ales partidul AUR, sunt cei mai mari opozanți ai reformelor. Ei sunt mai mult îngrijorați de ajustările de cheltuieli la ANRE, ANCOM și ASF, pe care le blochează prin instanțe, împotriva cărora au depus moțiuni de cenzură, decât de o corectă utilizare a banilor publici pentru învățământ, sănătate și pentru investiții esențiale. *(Replici neinteligibile, aplauze.)*

Domnul Mihai Coteț:

Mulțumesc.

Are cuvântul reprezentantul Grupului parlamentar USR.

Domnule senator Pălărie, vă rog.

Domnul Ștefan Pălărie:

Mulțumesc, domnule președinte.

Stimați colegi,

De câte ori suntem chemați să dezbaterem în acest for un subiect atât de important precum cel al educației, mă aștept la o dezbatere profundă, serioasă, la un act de responsabilitate față de țara asta, care ne-a trimis aici, în Parlament. Însă e a doua oară când, sub pretextul unei astfel de debateri, repet, despre educație, suntem chemați să comentăm, așa, ca la o șuetă un material încropit cu copy-paste din niște puncte de vedere exprimate de alții în public. Educația nu este un filmuleț de TikTok de 30 de secunde, educația ar trebui să fie exact antidotul a ceea ce se întâmplă, de multe ori, acolo. Înțeleg, așadar, din dorința de a face opoziție – și mă adresez semnatarilor acestei moțiuni –, că duceți, de fapt, în derizoriu educația, un subiect atât de serios, îi faceți un deserviciu și cu această morișcă de fițuici de câte două pagini, pe care... *(Neinteligibil.)* să le numiți moțiuni, deveniți total necredibili.

Ați preluat în text cu copy-paste niște analize ale studenților de la ANOSR. Atât. Dar măcar ați avut curiozitatea să stați de vorbă cu ei, v-ați întâlnit, le-ați expus soluțiile și ideile pe care le aveți privitoare la educație? Noi, cei din USR, am făcut acest lucru. Ne-am întâlnit cu studenții, le-am dat o voce, am înțeles ce nu merge și suntem pregătiți să îmbunătățim condițiile lor de a fi studenți în România. *(Replici neinteligibile.)*

Viziunea noastră, a USR, despre educație – și mă adresez acum colegilor din Guvern de data aceasta – este că nu mai poate fi țapul ispășitor al deficitului... *(Replici neinteligibile.)* ci prima care ar trebui acum să primească un suflu de oxigen și alocări din buget, investiții și sprijin. Educația a fost prima lovită. Acum trebuie să fie prima ajutată.

În al doilea rând, și aici merg cu gândul mai ales către domnul premier Ilie Bolojan, care este, temporar, și ministru al educației astăzi și care are forța ca, din „General Berthelot”, din sediul Ministerului Educației, să facă lucruri, să ne apucăm de depolitizare în educație și să facem numiri transparente pentru directorii din școlile din România. Curaj, domnule premier! Sunt convins că putem să curățăm sistemul.

Și vă mai cer curaj și viziune să atacăm, în sfârșit, problema la bază, și anume la sursa abandonului școlar, care este o problemă reală și imensă, și să nu o lăsăm extremiștilor să defileze cu ea ca pe un eșec național și colectiv. Soluțiile sunt simple și clare, UR le-a tot prezentat: programe extinse de masă caldă și sistemul de școală de la 8.00 la 17.00, cu toate beneficiile pentru elevi și părinți. *(Replici neinteligibile.)* Vă cer, așadar, în continuare, să investim, nu să cheltuim în educație și astfel să nu lăsăm educația să eșueze, pentru a nu deveni o pepinieră de extremism și de violență.

Vă mulțumesc. *(Replici neinteligibile.)*

Domnul Mihai Coteț:

Mulțumesc.

Are cuvântul reprezentantul Grupului parlamentar PACE – Întâi România. *(Rumoare.)*

Doamna Olga Onea:

Mulțumesc, domnule președinte.

Stimați colegi,

Vă rog să luați loc în bănci. *(Aplauze.)*

Elev Ilie-Gavrilă Bolojan, astăzi dați test la educație – nu e un test teoretic, nici grilă, este un test din viața reală, din școli reale, cu elevi, profesori și studenți reali.

Prima întrebare: ce faceți când un profesor moare sau se pensionează, iar clasa rămâne fără dascăl, pentru că Guvernul dumneavoastră a decis că trebuie să plece șapte profesori ca să poată fi angajat unul singur?

Ați ales blocajul – elevii pierd ore. Nota 4. *(Aplauze.)*

A doua întrebare: cum explicați că la matematică, fizică și chimie orele sunt ținute de suplinitori necalificați sau nu sunt ținute deloc?

Ați tratat criza profesorilor ca pe o statistică. Nota 4. *(Aplauze.)*

A treia întrebare: de ce profesorii buni pleacă din sistem?

Pentru că au salarii mici, birocrație sufocantă și multă lipsă de respect, statul i-a obosit, i-a pierdut. Nota 4. *(Aplauze.)*

A patra întrebare: ce ați făcut pentru școala din mediul rural?

Ați închis-o, sub termenul de optimizare – astăzi, copiii fac naveta zeci de kilometri sau abandonează. Nota 1. *(Aplauze.)*

Trecem la studenți.

A cincea întrebare: de ce ați tăiat burse și apoi vă mirați de abandonul universitar?

Astăzi, România este pe ultimul loc în Uniunea Europeană la finalizarea studiilor superioare, pentru că studenții nu își permit. Nota 1. *(Aplauze.)*

Elev Gavrilă-Ilie Bolojan, ați avut cinci întrebări și ați dat cinci răspunsuri greșite.

Concluzia este simplă și nu ține de retorică: și la educație sunteți repetent. *(Aplauze.)*

Domnule Bolojan, opriți-vă, ați dus țara în gard!

Mulțumesc. *(Aplauze.)*

Domnul Mihai Coteț:

Dau cuvântul reprezentantului Grupului parlamentar al UDMR.

Doamna Kondor Ágota:

Domnule președinte,

Stimați colegi senatori,

Domnule prim-ministru,

Moțiunea simplă aflată în dezbateră vizează un domeniu care depășește orice confruntare politică – educația. În calitate de senator cu atribuții în domeniul educației, consider că acest subiect trebuie abordat cu responsabilitate, echilibru și rigoare, nu prin lozinci sau exagerări.

Este adevărat că presiunea asupra studenților și familiilor a crescut, iar finanțarea educației nu a ținut întotdeauna pasul cu realitățile economice. Acestea sunt probleme reale, care trebuie recunoscute și tratate cu seriozitate. Nimeni nu contestă necesitatea unor politici publice mai eficiente în sprijinul educației. Totuși, din perspectiva Grupului parlamentar UDMR, această moțiune nu oferă soluții concrete, ci se limitează la un demers politic de contestare. Situația actuală a educației nu este rezultatul unei singure decizii sau al unui singur mandat, ci consecința unor acumulări și dezechilibre pe termen lung, care nu pot fi corectate printr-o moțiune simplă.

Guvernul are un mandat clar și o responsabilitate clară. Responsabilitatea însă nu înseamnă căutarea unui vinovat de serviciu. UDMR a susținut constant necesitatea unei utilizări mai eficiente și mai echitabile a resurselor alocate educației, cu atenție specială pentru studenții vulnerabili, zonele rurale și sistemul de educație în limbile minorităților naționale. Aceste obiective pot fi realizate doar într-un cadru guvernamental stabil. Din... *(Microfon întrerupt.)*

Domnul Mihai Coteț:

Mulțumesc.

Din partea senatorilor neafiliați, dacă sunt intervenții.

Domnule senator Vela, vă rog.

Domnul Gheorghe Vela:

Domnule președinte,

Onorați colegi,

O să fiu scurt.

Vă anunț, ca senator POT, că și această moțiune de cenzură este susținută de către senatorii POT și va fi votată tot cu vot „pentru”, pentru următoarele considerente.

Guvernul actual nu a făcut nimic serios ca să stimuleze și să motiveze pe tinerii care sunt în licee, pe tinerii României care au terminat liceele să devină studenți și să urmeze cursurile învățământului superior. Ba, din contră, i-a descurajat și i-a intimidat să devină studenți sau să rămână studenți, prin tot ceea ce a făcut: prin micșorarea burselor, prin împuținarea burselor, prin tăierea facilităților de transport, prin faptul că este ciumă pentru studenții străini care vin să învețe la noi în țară... mămă pentru studenții străini și ciumă pentru propriii săi studenți.

Ne întrebăm: de ce alte state pot? Un exemplu: Ucraina, care este pe picior de război și este semidistrusă sau, în orice caz, foarte afectată de către război, a putut, anul trecut, în septembrie, să mărească bursele studenților și salariile profesorilor universitari. De ce o... *(Microfon întrerupt.)*

Domnul Mihai Cotet:

Mulțumesc, domnule senator.

Grupul AUR mai are un minut și 19 secunde.

Vă rog, doamna senator.

Doamna Luminița Păucean-Fernandes:

Mulțumesc, domnule președinte.

Educația nu este un tabel Excel, este inima unei națiuni.

Stimate domnule premier și ministru interimar,

Ați spus adineauri că statul suntem noi. Dar unde este statul în această ecuație? Bursele oferite sub mandatul dumneavoastră nu acoperă nici măcar jumătate din acest minimum necesar.

Mai mult, sprijinul se oprește, brusc, după nouă luni. Vă întreb, domnule ministru: viața unui tânăr se suspendă pe timp de vară sau intră și ea în vacanță? Este foarte trist că această cură de slăbire, forțată, nu se aplică birocrăției sau privilegiilor, ci se aplică direct stomacului studenților.

Sunt convinsă că și rezultatul îl cunoașteți. Știți, domnule ministru, că abandonul universitar este privit, cu nonșalanță, ca un cost evitat, când el este de fapt un eșec național. Știți, domnule ministru, că exportăm inteligență, pentru că tinerii noștri simt că țara lor i-a abandonat. Și mai știți, domnule ministru, că accesul la studii a devenit un privilegiu al celor cu bani, nu un drept al celor cu minte.

Prin această moțiune... *(Microfon întrerupt.)*

Domnul Mihai Cotet:

Mulțumesc, doamna senator, timpul a expirat.

Grupul USR... *(Discuții.)* Grupul USR mai are un minut și 9 secunde.

Domnule senator Mîndru, vă rog. *(Replici neinteligibile.)*

Nu mai suplimentăm. *(Replici neinteligibile.)*

Nimeni nu a suplimentat, dacă ați fost atent. Sunteți în sală.

Domnul Cătălin-Emil Mîndru:

Vă mulțumesc, domnule președinte.

Domnule prim-ministru,

Doamnă și domnilor miniștri,

Stimați colegi,

Moțiunea aceasta este o fițuică fără sens. Cât despre inițiatori, sunteți re-pe-tenți la capitolul respect, dialog și decență. Urletele din plen vă fac incompatibili cu orice idee de educație. Da, studenții au probleme, dar nu sunt recuzita politică a dumneavoastră. Da, sistemul de educație suferă după atâția ani de subfinanțare, improvizație și lipsă de coerență, dar soluțiile cer dialog și politici publice, nu spectacol în Parlament.

Stimate domnule prim-ministru și ministru interimar al educației,

Sistemul de învățământ din România are nevoie urgent de corecții etapizate, are nevoie de un plan cu accent pe elementele de structură, fără să ne fie teamă de costuri. Implementarea noilor legi ale educației și măsurile de sprijin pentru studenții noștri trebuie să fie parte din acest plan.

USR își asumă să nu pună școala pe pauză, așa cum își doresc inițiatorii... *(Microfon întrerupt.)*

Domnul Mihai Coteț:

Mulțumesc.

În continuare, stimați colegi, Guvernul... mai avem?

La PACE, vă rog.

Vă rog, vă rog, domnule senator, aveți cuvântul.

Domnul Ninel Peia:

Mulțumesc, domnule președinte.

Domnule prim-ministru interimar,

Guvernul a inventat un concept nou – studentul sezonier. Apare în octombrie, dispare în iulie. Vara nu mănâncă, nu plătește chirie și nu există. Probabil intră la rezerva strategică.

Ministerul Educației știe perfect cât costă viața unui student. Are cifrele, graficele și tabelele. Le privește atent și spune: „Interesant, dar prea scump.”

Ni se spune că e austeritate. Corect. Doar că la noi austeritatea e foarte bine direcționată: nu taie birocrăția, taie hrana studenților. Abandonul universitar nu mai e o problemă, a devenit o soluție bugetară. Pleacă studentul, se echilibrează bugetul și statistica zâmbește.

Domnule prim-ministru,

Minți luminate și închinare țării,

Țara pierde în acest moment. Studenții nu sunt interimari, domnule prim-ministru, ei nu dispar după șase luni, dispar din viitor. Și lipsa educației este permanentă.

Vă mulțumesc mult. (*Aplauze.*)

Domnul Mihai Coteș:

Mai aveți 50 de secunde, Grupul PACE – Întâi.

Grupul PACE – Întâi, mai aveți 50 de secunde, dacă doriți să luați cuvântul. (*Discuții.*)

Domnul Daniel-Paul-Romeo Gheorghe:

Bună ziua, mulțumesc!

Din 2019, Partidul Național Liberal este la guvernare fără întrerupere: guvernarea Orban, guvernarea Cîțu, guvernarea Ciucă și, acum, guvernarea Ilie Bolojan – șase ani de guvernare continuă, șase ani în care ați avut toată puterea, dragilor.

România se împrumută astăzi la cele mai mari dobânzi din Uniunea Europeană. România trece printr-o perioadă critică în ceea ce privește educația. România, dacă ar fi să o luăm așa, nu stă bine la niciun factor. Energia electrică – vedeți cât este de mare, apa potabilă... Românii nu mai au resurse pentru a plăti atâtea lucruri. Se culcă, foarte mulți dintre ei, flămânzi noaptea.

Deci voi trebuie să faceți guvernarea pentru români și pentru România! (*Microfon întrerupt.*)

Domnul Mihai Coteș:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Guvernul nu dorește să dea replică.

Potrivit prevederilor art.174 din Regulamentul Senatului, moțiunea simplă se adoptă cu votul secret al majorității senatorilor prezenți.

Raportat la aceste dispoziții regulamentare, coroborat cu prevederile art.143 alin.(1) din Regulament, vă propun, ca procedură de vot, vot secret electronic.

Vă rog, domnule senator, aveți cuvântul pe procedură.

Domnul Nicolae Vlahu:

Vă mulțumesc, domnule președinte.

Se pare că dispozițiile Regulamentului Senatului sunt străine în această ședință și vă atrag atenția, atât dumneavoastră, cât și colegilor, să urmăriți următoarele dispoziții din cadrul regulamentului.

Avem art.142 alin.(1) – teză finală, unde se specifică clar că, în caz de disfuncționalități, se recurge la celelalte modalități de vot, dar această prevedere este coroborată cu art.126 alin.(1) – „Senatorii sunt obligați să fie prezenți la lucrările Senatului.”, de asemenea, cu art.128 alin.(3) – „președintele de

ședință este obligat să anunțe numărul senatorilor care și-au înregistrat prezența”. Dacă unim aceste prevederi legale, putem constata faptul că orice senator prezent are dreptul la vot.

Îngrădirea votului unui senator prezent reprezintă o chestiune de neconstituționalitate, la care dumneavoastră sunteți parte. Nici plenul, măcar, nu poate îngădi acest drept de vot, iar legea se aplică în sensul în care produce efecte.

Prin urmare, având doi, cel puțin doi senatori care și-au înregistrat prezența, însă nu au cartela de vot asupra lor, această chestiune nefiind una expres prevăzută de regulament, dumneavoastră trebuie să puneți în... să supuneți la vot și să aplicați direct procedura prin care aceștia își pot manifesta intenția, adică votul, singura modalitate fiind votul cu bile.

Și, de asemenea, vă rog să reverificați cvorumul.

Din sală: Corect! Bravo! (*Aplauze.*)

Domnul Mihai Coteț:

Mulțumesc, domnule senator.

Am reținut ce ați comunicat.

Dacă mai există intervenții pe procedură.

Nu mai există.

Vă supun la vot procedura de vot propusă. (*Discuții.*)

Domnul Liviu-Iulian Fodoca (din sală):

Mai am eu pe procedură.

Vă rog să verificați... (*Neinteligibil.*)

Vă rog să le verificați, sunt 120 și ceva. Prezenți – 115.

Nu vă mai bateți joc de noi!

Domnul Mihai Coteț:

Nu ne batem joc.

Stimați colegi,

Raportat la prevederile din regulament, coroborat cu art.143 alin.(1) din Regulament, procedura de vot propusă este vot secret electronic.

Vom face... (*Replici neinteligibile.*) încă o dată... vă rog frumos, vă rog frumos!

Vă rog, aveți cuvântul, domnule senator. (*Discuții.*)

Domnule senator, vă rog să luați... domnule Fodoca, luați cuvântul, vă rog.

Domnul Liviu-Iulian Fodoca:

Mulțumesc, domnule președinte.

Vă rog să ne respectați.

Vă rog să nu vă mai bateți joc de poporul român.

Vă rog să respectați Regulamentul Senatului și ca atare... *(Replici neinteligibile.)*

Deci, domnilor de la USSR, dumneavoastră ar trebui să fiți cei care dați un exemplu.

Vă rog să terminați cu ipocrizia și să dați o dovadă de oameni cumsecade.

Vă mulțumesc.

Și să vă fie rușine! *(Discuții, râsete, aplauze.)*

Domnul Mihai Coteț:

Stimați colegi... stimați colegi, haideți... *(Discuții.)* haideți să... reintroduceți cartelele în console, să facem un vot-test, vă rog. *(Discuții.)*

Vă rog!

Rog, vot-test.

Sistemul este funcțional, după cum vedeți. *(Replică neinteligibilă.)*

Aceștia sunt prezenți în sală.

Vă supun votului procedura de vot propusă.

Vă rog să votați.

119 prezenți: pentru – 77, contra – 41, abținere – unul.

Procedura de vot a fost validată.

Supun votului moțiunea simplă cu tema „Educația, între avarie și abandon. Cum sunt transformați studenții în colateral bugetar”.

Vă rog să votați.

Prezenți – 120: pentru – 44, contra – 74, abținere – două.

Moțiunea a fost respinsă. *(Replici neinteligibile.)*

*

La punctul 5, Secțiunea I, avem dezbaterea și votul asupra moțiunii simple cu tema „Ministrul progresist Radu Miruță compromite credibilitatea politicii de apărare a României prin declarații iresponsabile și lipsă de analiză strategică”, semnată de 41 de senatori, conform art.174 alin.(2) și (3) din Regulamentul Senatului.

Stimați colegi,

Întreb dacă există semnatori ai moțiunii simple care doresc să se retragă de pe listă. *(Discuții.)*

Răspundeți la întrebare sau e pe procedură?

Din sală: Pe procedură.

*

Domnul Mihai Coteț:

Pe procedură, vă rog.

Domnul Sorin Lavric:

Mulțumesc, domnule președinte.

Întrucât sunt unul din cei doi senatori care nu avem cartelă în ziua de astăzi, vă rog să ne lăsați să votăm verbal, dacă nu vreți cu bile.

Așadar, eu voi vota „pentru” această moțiune.

Mulțumesc. *(Aplauze.)*

Domnul Mihai Coteț:

Mulțumesc.

Domnul Stoica.

Domnul Ciprian-Titi Stoica:

Domnule președinte de ședință,

V-am promis că o să am răbdare încă un an de zile și cu dumneavoastră, să învățați regulamentul.

Vă rog frumos să citiți și o să vedeți că, atunci când un lider de grup sau un vicelider vine și face o propunere pe procedură, dumneavoastră trebuie întâi să supuneți la vot acea procedură și după aceea procedura pe care o gândiserăți dumneavoastră.

În al doilea rând, vă rog frumos să consemnați și să știți că dumneavoastră ați încălcat acest regulament.

Și altceva. Când supuneți o procedură la vot, trebuie să o explicați. Dumneavoastră ați zis procedura, dar nu ați zis care, cea cu vot secret electronic sau cea propusă de la microfon de către colegul nostru – vot cu bile.

Tocmai de aceea, ca să nu lăsați loc de interpretări, vă rog din tot sufletul citiți, citiți și recitiți regulamentul, învățați-l. Iar atunci când nu știți, mă întrebați și vă ajut.

Doamne ajută! *(Aplauze.)*

Domnul Mihai Coteț:

Mulțumesc, domnule senator.

M-aș bucura foarte mult dacă dumneavoastră ați fi fost primul senator care respectă ad litteram regulamentul, dar nu sunteți, să știți.

*

Vă rog, dacă nu sunt... dacă nu sunt, constat că sunt îndeplinite condițiile de procedură și invit la microfon pe domnul senator Borțun Ștefan pentru a prezenta moțiunea simplă.

Vă rog, domnule senator.

Domnul Ștefan Borțun:

Mulțumesc, domnule președinte.

Moțiunea simplă intitulată „Ministrul progresist Radu Miruță compromite credibilitatea politicii de apărare a României prin declarații iresponsabile și lipsă de rigoare strategică”.

România este un stat aflat într-o zonă de maximă sensibilitate strategică, pe flancul estic al NATO, cu responsabilități directe privind securitatea Mării Negre, apărarea frontierelor Uniunii Europene și stabilitatea regională. În acest context, orice declarație publică privind posibila angajare a forțelor armate române în teatre de operații îndepărtate, precum Groenlanda, trebuie să fie rezultatul unei analize strategice riguroase, fundamentate juridic, operațional și politic, și nu al unor speculații sau exerciții de comunicare politică.

Constatăm cu îngrijorare degradarea gravă a calității actului de conducere și comunicare publică în domeniul apărării naționale, ca urmare a declarațiilor și pozițiilor recente, asumate de Ministerul Apărării, sub conducerea domnului ministru Radu Miruță.

România, ca stat membru NATO și al Uniunii Europene, se găsește într-un context geopolitic complex, marcat de o tensiune strategică crescută la nivelul relațiilor transatlantice și între puterile globale, de evoluții incerte în arhitectura de securitate euro-atlantică, dar și de discuții la nivelul unor state aliate privind posibile misiuni în regiuni îndepărtate, precum Groenlanda.

Ministrul apărării, domnul Radu Miruță, a emis declarații publice privind posibile misiuni în Groenlanda, o zonă fără legătură directă cu obligațiile de apărare colectivă ale României, fără a furniza un cadru strategic, legal și de interoperabilitate cu NATO și Uniunea Europeană, așa cum cer standardele diplomatice.

Declarațiile publice ale ministrului Radu Miruță sugerează posibilitatea ca România să ia în considerare participarea la detașări de trupe în Groenlanda, iar decizia ar urma să fie luată în CSAT și, ulterior, supusă votului Parlamentului.

În lipsa oricărei clarificări privind cadrul juridic al unei asemenea eventuale misiuni, natura angajamentului României, existența unui mandat NATO sau ONU, precum și impactul asupra capacităților operative ale Armatei Române, Senatul apreciază că ministrul apărării a acționat cu o neglijență politică incompatibilă cu funcția deținută. O astfel de conduită contravine principiilor constituționale privind controlul civil asupra armatei și rolul Parlamentului în autorizarea misiunilor externe.

Prezenta moțiune simplă este determinată de necesitatea protejării interesului național al României în domeniul apărării și securității, într-un context geopolitic extrem de volatil, în care responsabilitatea decizională și rigoarea strategică sunt esențiale pentru stabilitatea statului.

Considerăm inacceptabil ca politica de apărare să fie expusă unor asemenea derapaje și reafirmăm faptul că Armata României există pentru a apăra România și cetățenii săi, în primul rând, și nu pentru a fi utilizată în scenarii neclare, prost explicate și insuficient fundamentate strategic.

Politica de apărare a României nu poate fi construită pe declarații speculative, formulate în spațiul public înaintea unor analize instituționale riguroase, a unor consultări interinstituționale reale și a unei informări corespunzătoare a Parlamentului. Constituția României stabilește clar rolul Parlamentului în controlul politic asupra angajării forțelor armate, iar acest rol nu poate fi relativizat sau tratat formal.

Mai mult, lipsa oricărei delimitări clare între obligațiile României asumate în cadrul NATO, eventualele misiuni desfășurate sub mandat ONU sau al Uniunii Europene și scenariile de tip „coalitie de voință” creează un precedent periculos. O astfel de ambiguitate strategică afectează credibilitatea statului român și poate genera riscuri operaționale și diplomatice inutile.

Este deosebit de grav faptul că aceste declarații au fost făcute într-un moment în care România își concretizează eforturile militare și diplomatice pe consolidarea capacităților defensive proprii, pe întărirea flancului estic și pe menținerea stabilității regionale. Orice angajament militar în afara acestui cadru trebuie justificat strict prin prisma interesului național direct și a beneficiilor clare pentru securitatea României, nu prin reacții conjuncturale la discursuri sau presiuni externe.

Abordarea ministrului apărării reflectă un tipar mai larg al USR în gestionarea domeniilor strategice ale statului: lipsa de profunzime instituțională și tendința de a substitui expertiza profesională cu activismul politic. În domeniul apărării, aceste carențe nu sunt doar problematice, ci pot deveni periculoase.

Armata României nu este un instrument de comunicare politică și nu poate fi utilizată pentru a valida agende ideologice sau pentru a produce capital electoral. Forțele armate reprezintă una dintre puținele instituții care se bucură de încrederea cetățenilor, iar această încredere trebuie protejată prin decizii responsabile și printr-o comunicare publică sobră și riguroasă.

Prin adoptarea prezentei moțiuni simple, Senatul României își exprimă dezaprobarea fermă față de modul în care Ministerul Apărării... ministrul apărării... sub conducerea USR, gestionează un domeniu esențial pentru suveranitatea, siguranța și credibilitatea statului român.

România are nevoie de strategie, responsabilitate și competență în domeniul apărării, nu de improvizație politică.

De aceea, vă cerem să votați această moțiune.

În numele inițiatorilor, Grupul parlamentar PACE – Întâi România și AUR.

Vă mulțumesc.

Domnul Mihai Coteț:

Stimați colegi,

Pentru dezbaterea moțiunii simple în ședința plenului Senatului de astăzi, Comitetul liderilor grupurilor parlamentare a hotărât repartizarea următorilor timpi pentru Guvern și grupurile parlamentare:

- punctul de vedere al Guvernului și răspunsurile Guvernului – 15 minute;

- dezbateri pe grupuri parlamentare – 31 de minute: Grupul parlamentar PSD – 8 minute, Grupul parlamentar AUR – 7 minute, Grupul parlamentar PNL – 5 minute, Grupul parlamentar USR – 4 minute, Grupul parlamentar PACE – Întâi România – 4 minute, Grupul parlamentar UDMR – 2 minute, grupul parlamentar al senatorilor neafiliați – un minut.

Dau cuvântul domnului Radu-Dinel Miruță, viceprim-ministru, ministrul apărării naționale, pentru prezentarea poziției Guvernului față de moțiunea simplă cu tema „Ministrul progresist Radu Miruță compromite credibilitatea politicii de apărare a României prin declarații iresponsabile și lipsă de analiză strategică”.

Vă rog, domnule ministru.

Domnul Radu-Dinel Miruță – ministrul apărării naționale:

Domnule vicepreședinte al Senatului,

Domnule prim-ministru,

Doamnelor și domnilor parlamentari,

Dragi cetățeni,

Vă mulțumesc, înainte de toate, pentru că îmi dați ocazia să vin la această tribună și să spun încă o dată cum arată adevărul, care este realitatea și care este drumul pe care mergem.

Moțiunea de astăzi este despre un subiect inventat, ambalat politic și livrat ca un spectacol de propagandă. Moțiunea nu este despre apărarea României, nu este despre Armata Română și nu este despre adevăr. AUR și alți colegi din opoziție au decis să transforme un fake news într-o altă moțiune simplă împotriva mea.

Care este motivul? O declarație tehnică corectă despre Groenlanda, scoasă complet din context și rostogolită cu titluri mincinoase de o întreagă mașinărie de propagandă.

Moțiunea simplă este în sine un instrument democratic important și nu este sub nicio formă o jucărie de PR ieftin. Să folosești o astfel de minciună ca pe un subiect inventat nu este doar o pierdere de timp, ci este o jignire atât la adresa Senatului României, cât și la adresa oamenilor pe care cei care au semnat această moțiune îi reprezintă în Parlament.

Să știți că eu îi respect și pe cei care au votat AUR. Și tocmai de aceea, le spun sincer: întrebați-i dacă asta e tot ce pot face pentru dumneavoastră – să transforme o minciună într-o moțiune, să scrie o singură foaie despre ceva mincinos împotriva unui ministru. Este maximul pe care îl puteți face dumneavoastră?

Ignorați în același timp subiecte importante: cum să dotăm armata, cum să arătăm mai bine respectul față de cei care protejează România, cum să sprijinim rezerviștii și veteranii, cum să gestionăm problemele de securitate din regiune. Și faceți asta doar pentru câteva titluri bombastice.

Sau... sau, dragi colegi de la AUR, dacă e cazul să vă apese cineva butoanele și să vă găsească utili pentru a influența redirecționarea banilor din SAFE, vă spun un singur lucru din două cuvinte: aveți zero șanse. Mergeți înapoi la cei care vă folosesc și spuneți-le că miliardele din SAFE merg pentru dotarea Armatei Române, fără firme prietene, fără fire scurte, într-un mod transparent, care vor ajunge să asigure securitatea națională a României, nu buzunarele unora și ale altora.

Stimați colegi,

România nu trece doar printr-o perioadă bugetară grea. Trece printr-un moment de cumpănă în care unii ne vor slabi, ne vor dezinformați, ne vor manipulați și ne vor dezbinați. România, însă, nu se repară cu sloganuri, nici cu filmulețe făcute de inteligență artificială și împinse de roboți. Nu devine peste noapte o superputere, dacă ne ascundem în păduri, mâncăm fragi, bem apă de izvor și ne autodeclarăm patrioți pe vorbe, dar ne arătăm foarte mici la caracter și prin fapte.

Cei de la AUR spun în singura lor pagină pe care au fost în stare să o scrie că declarația a fost lipsită de rigoare strategică. Ce formulare pompoasă folosiți ca să spuneți tâmpenii! Să le luăm pe rând.

Numiți iresponsabile adevărurile care stau la baza funcționării statului român și ale NATO. Să înțeleg că, dacă ar fi după dumneavoastră, cei de la AUR, ar trebui să le desființăm pe amândouă.

Încă o dată, ceea ce am explicat au fost secvențele în care se decide în statul român în funcție de situație și sunt tocmai reglementate de Legea nr.121/2011 privind participarea forțelor armate la misiuni și operații în afara teritoriului statului român – cu decizie de la Președintele României, CSAT și, în funcție de situație, de la Parlament. Am explicat această ordine a operațiilor ca secvență pentru fiecare situație în parte. Nu am spus absolut niciodată că România a decis un culoar sau un alt culoar dintre cele explicate tehnic.

Eu nu sunt un om politic perfect și primesc zilnic critici juste, pe care nu doar că le iau în calcul, ci mă ajută și să corectez ceea ce nu fac suficient de bine. Însă, aș fi apreciat dacă această unică foaie, căreia dumneavoastră i-ați pus titlul de moțiune simplă, ar fi conținut date juste, critici fondate, despre care putem să dezbatem astăzi. Dar ați ratat ocazia să faceți ceea ce este corect și ați ales ceea ce vă este la îndemână ca să pară că aveți și dumneavoastră de lucru.

Ați fost inspirați de fraze pe care le-ați pus lipsit de consistență pe foaie și probabil că v-ați felicitat după aceea, că sunteți jucători politici. Dar, jucați ce? Jucați hora minciunii, pe muzica celor care vor răul României.

Moțiunea asta nu spune nimic despre mine, pentru că nu e nimic real în ea. Dar spune multe despre dumneavoastră: că aveți zero proiecte legislative pe care le-ați propus, dezbătut și le-ați trecut în interesul cetățenilor. Ca deputat de opoziție, vă dau doar un simplu exemplu: am reușit să fac viața un pic mai bună celor care au lucrat în condiții speciale de muncă. *(Replici neinteligibile.)* Însă

dumneavoastră nu ați fost în stare, chiar și din opoziție, să faceți absolut nimic și să demonstrați că ați putea avea viziune, ci doar circotecă.

Să știți că demnitarii au obligația să vorbească deschis, să le explice oamenilor mecanisme și realități. Știu, pe dumneavoastră, de la AUR, vă derutează teribil treaba asta. Dumneavoastră tocați milioane de euro din taxele și impozitele românilor care trudesc pentru fiecare leu din țara asta ca să faceți excursii scumpe, din care să vă întoarceți cu buza umflată.

Ați păcălit românii cu case la 35 000 euro și v-ați supărat teribil că v-au tras țepă cei pe care i-ați plătit scump să faceți poze cu ei ca să vă... (*Replici neinteligibile.*) încredeți în România. Bună strategie aveți, să știți!

Haideți să vă mai spun o dată ce presupune activitatea zilelor curente la Ministerul Apărării.

Curățenie unde este cazul, pentru a ne asigura că investițiile majore care urmează să vină în România vin într-o casă curată. Proiecte majore de înzestrare a Armatei Române prin SAFE, cu achiziții comune, pentru prețuri mai mici și producție în România, pentru a dezmoți industria națională de armament. Suntem permanent în contact cu aliații noștri din NATO pentru cele mai bune decizii înspre întărirea securității Mării Negre și a flancului estic.

Încă ceva. Nu știu ce simțiți dumneavoastră, dragi colegi de la AUR, când intrați în clădirea asta, dar vă spun ce simt eu. Și acel cuvânt este responsabilitate. (*Rumoare.*)

Fiecare dintre noi se află aici pentru că cetățenii, și dumneavoastră, și nouă, ne-au acordat un vot de încredere, ne-au acordat dreptul și onoarea să luăm decizii pentru ei și numele lor. Însă, cu puterea care ne-a fost dată prin votul alegătorilor noștri, avem posibilitatea să alegem ce facem. Să facem bine sau rău, spectacol sau muncă, gargară sau fapte.

Eu aleg binele, munca și faptele care le lasă României, copiilor mei, măcar un centimetru mai bine decât cea pe care am găsit-o atunci când am preluat mandatul.

Ce alegeți dumneavoastră, dragi colegi de la AUR, care nu reușiți să livrați nimic în afară de gargară, e ceea ce vă aparține.

Asta e și frumusețea democrației – să fim de acord, dar să ne contrazicem pe argumente și să ne măsurăm competența politică pe ceea ce am făcut, nu pe ceea ce spun alții că am fi făcut. (*Aplauze.*)

Domnul Mihai Coteț:

Stimați colegi,

Trecem la prezentarea punctelor de vedere ale grupurilor parlamentare. (*Discuții.*)

Aveți răbdare.

Grupul parlamentar PSD? Nu.

Grupul parlamentar AUR.

Vă rog, domnule senator. *(Replici neinteligibile.)*

Aveți cuvântul, domnule senator, vă rog.

Domnul Ștefan Geamănu:

Mulțumesc, domnule președinte.

Stimați colegi,

Domnule Radu-Dinel Miruțovici,

Această moțiune nu-i depusă de AUR, este depusă de cei... PACE – Întâi România, da? În primul rând. Ca să nu mai dăm dovadă de analfabetism funcțional, puteați s-o citiți până la capăt, să vedeți cine a depus-o. *(Aplauze, râsete.)*

În al doilea rând, acel clip pe care l-ați luat dumneavoastră și l-ați montat ca să pară că n-ați zis ceea ce ați zis despre Groenlanda nu vă face cinste. Dumneavoastră sunteți un manipulator.

Și acum, să trecem la lucruri mai sfinte.

Într-o conferință de presă, ați făcut afirmații referitoare la existența unor obiective militare în proximitatea unei zone civile dens populate. Ați indicat o zonă precisă și ați sugerat existența unor elemente de infrastructură militară în apropierea locuințelor, spitalelor și a altor obiective civile.

Domnule ministru, Radu-Dinel Miruțovici,

Într-un stat responsabil, informațiile privind amplasamente, capacități sau infrastructuri militare nu fac obiectul declarațiilor publice ale membrilor Guvernului. Ele nu se discută în fața camerelor de luat vederi și nu se lansează în spațiul public pentru a alimenta un moment mediatic.

Dacă rușii nu știau despre acel depozit de armament, acum știu! *(Aplauze.)*

Din sală: Bravo!

Domnul Ștefan Geamănu:

Ați înțeles vreodată natura informațiilor pe care le gestionați sau funcția v-a depășit încă din prima zi?

Cine v-a autorizat să confirmați public existența unor infrastructuri militare în acea zonă?

Ați realizat că, prin simpla validare oficială, transformați o informație incertă într-o certitudine strategică?

V-a preocupat în vreun fel faptul că asemenea confirmări sunt exact tipul de detaliu pe care actorii ostili îl caută obsesiv?

Înțelegeți că funcția de ministru al apărării presupune autocontrol informațional și nu spontaneitate?

Dacă informațiile sunt reale, de ce le-ați făcut publice? Dacă nu sunt reale, de ce ați creat posibilitatea ca o zonă civilă să fie percepută drept obiectiv strategic și, automat, țintă?

Ați consultat serviciile competente înainte de a vorbi sau ați considerat că instinctul personal este suficient?

Aveți idee cum sunt preluate, traduse și analizate extern declarațiile unui ministru al apărării?

Înțelegeți că un ministru care nu filtrează informația devine el însuși o vulnerabilitate?

Aveți certitudinea că dețineți rigoarea necesară pentru această funcție sau sunteți dispus să admiteți că ați tratat o chestiune de siguranță națională ca pe un subiect de declarație politică?

România are nevoie de ministru al apărării care înțelege că în materie de securitate națională tăcerea mai degrabă protejează.

Ne puteți spune fără echivoc: ați acționat cu discernământ sau ați expus statul român unei vulnerabilități pe care nici măcar n-o înțelegeți pe deplin?

Și, apropo, felicitări pentru Chat GPT, pentru prezentarea dumneavoastră. *(Aplauze.)*

Domnul Mihai Coteș:

Are cuvântul reprezentantul Grupului parlamentar al PNL.

Doamna senator Paliuc, vă rog.

Doamna Nicoleta Pauliuc:

Domnule vicepreședinte,

Domnule premier,

Stimați colegi,

Înainte de a intra în fondul motiunii, în dezbateră propriu-zisă, dați-mi voie să vă spun un lucru pe care cred că îl știți cu toții. Niciodată, dar niciodată, un parlamentar al Partidului Național Liberal nu va vota o motiune de cenzură împotriva premierului României, Ilie Bolojan. *(Rumoare.)*

Iar astăzi intervin și din partea Partidului Național Liberal, ca senator, dar și ca președinte al Comisiei de apărare, ordine publică și siguranță națională și spun de la început: PNL nu va vota niciodată o motiune introdusă de cei care nu iubesc România.

Da, vom vota împotriva acestei motiuni! Nu pentru că am accepta improvizația în apărare, dimpotrivă, ci pentru că această motiune, așa cum este formulată și instrumentalizată, nu servește interesul național, ci servește interesul electoral al celor care, de ani de zile, confundă interesele naționale și securitatea României cu marketingul de partid.

Motiunea se sprijină pe o temă simplă sau sensibilă – posibilitatea unor misiuni externe, și încearcă să transforme o discuție serioasă despre apărare într-o bătălie politică.

Da, putem și trebuie să discutăm despre responsabilitatea declarațiilor unui ministru al apărării, dar nu accept ca această discuție să fie confiscată de cei care au făcut din scandal metodă de lucru și din confuzie strategie.

Stimați colegi,

În România există reguli, există Constituție, există CSAT, există proceduri, există control parlamentar. Iar când vorbim despre trupe, misiuni, angajamente NATO, vorbim despre vieți omenești, despre alianțe, despre credibilitatea statului român.

Domnule ministru,

Vă spun direct: luați în calcul că, în domeniul apărării, cuvintele cântăresc cât deciziile. Dacă a existat o declarație publică lipsită de claritate, dacă simțiți nevoia unor clarificări suplimentare, dacă s-a creat impresia de improvizație sau de testare a opiniei publice, atunci e datoria dumneavoastră să reveniți la disciplina instituțională, informare corectă, consultare interinstituțională, comunicare riguroasă.

Dar acum, hai să vorbim despre cei care vin cu această moțiune și pozează ipocrit în apărători ai interesului național.

AUR și sateliții săi, stimați colegi, nu au credibilitatea pe apărare și politică externă.

AUR și sateliții săi se hrănesc din neîncredere, din dezinformare, din suveranism de decor, dar când vine vorba de România reală, România care vrea investiții, securitate, parteneriate, respect, AUR dă cu bâta în tot ce ține țara pe direcția corectă.

În spațiul public, stimați colegi, au apărut informații și acuzații că liderul AUR ar fi fost implicat în demersuri de lobby cu SUA, cu efecte împotriva intereselor României, inclusiv în chestiuni sensibile precum parcursul nostru în programul Visa Waiver. Nu spun eu dacă e adevărat sau nu, spun doar atât: cine pretinde patriotism, trebuie să fie primul care răspunde transparent, nu cu victimizări, nu cu lozinci, nu cu teorii, ci cu fapte.

Stimați colegi,

În timp ce unii fac din țânțar armăsar și construiesc emoție din orice frază scoasă din context, România are nevoie de lucruri concrete, verificabile, măsurabile: investiții în industria de apărare, pentru producție internă și lanțuri de furnizare solide, creșterea capacității de mentenanță, ca să nu depindem de alții pentru fiecare piesă, recrutare și retenție pentru personalul militar, pentru că apărarea se face cu oameni pregătiți și respectați, apărare aeriană și capabilități moderne, adaptate riscurilor de azi, nu de ieri, reziliență cyber și combaterea dezinformării, pentru că războiul modern nu începe cu tancul, ci cu manipularea. Asta înseamnă responsabilitate, asta înseamnă politică de stat, asta înseamnă să pui România înaintea calculelor de partid.

Stimați colegi,

Moțiunea de astăzi nu e o lecție de responsabilitate, este o încercare de capitalizare politică, pe un subiect care ar trebui să unească, nu să dezbine.

De aceea, PNL votează împotrivă, pentru că apărăm un principiu simplu și vital: România se apără cu instituții, cu alianțe, cu strategie și cu seriozitate, nu cu circ... *(Microfon întrerupt.)*

Domnul Mihai Coteț:

10 secunde, vă rog. *(Rumoare, replici neinteligibile.)*

Doamna Nicoleta Pauliuc:

România se apără cu instituții...

Domnul Mihai Coteț:

Dăm la toată lumea.

Doamna Nicoleta Pauliuc:

... cu alianțe, cu strategie și cu securitate, nu cu circ! *(Rumoare, replici neinteligibile.)*

Domnul Mihai Coteț:

Liniște, vă rugăm!

Doamna Nicoleta Pauliuc:

Nu cu circ, stimați colegi, nu cu insinuări... *(Microfon întrerupt.)*

Domnul Mihai Coteț:

Mulțumesc. *(Replici neinteligibile.)*

Deci nu mai dăm la nimeni, da? *(Rumoare, replici neinteligibile.)*

Grupul parlamentar USR, vă rog.

Domnul Sorin-Gheorghe Șipoș:

Domnule prim-ministru,

Doamnelor și domnilor,

Tovarăși inițiatori ai moțiunii,

Vă spun direct: ceea ce faceți astăzi poate fi explicat doar prin incompetență gravă sau rea-credință. Avem o moțiune simplă construită clar pe o minciună, pe o manipulare deliberată. Mai vorbim oare despre control parlamentar sau de abuzarea unui instrument democratic?

Radu Miruță nu a spus niciodată că România va trimite trupe în Groenlanda, ci a explicat cetățenilor care sunt scenariile de securitate într-un context internațional tensionat. Pe scurt, un ministru a comunicat public, responsabil, despre o situație internațională, despre mecanisme, despre procese de decizie, despre opțiuni teoretice, pe înțelesul oamenilor, cu respect față de cetățeni. Într-o democrație, transparența nu este un delict, este o datorie.

Ticăloșia este însă că moțiunea este un fake news, în condițiile în care fake-news-ul este recunoscut oficial în NATO ca una dintre cele mai mari amenințări la securitatea națională, internațională și a

democrației. Subminați statul, democrația și încrederea dintre cetățeni. Moțiunea voastră nu este un exercițiu democratic, ci ați adus în Parlament o armă de distrugere a încrederii publice și a democrației.

Adevărata miză a acestui atac este însă alta. Orice adversar al națiunii noastre dorește ca România să fie o țară coruptă și, tocmai de aceea, vulnerabilă la interferențe externe. Iată motivul pentru care miniștrii USR sunt atacați constant, pentru că încep să curețe sistemele pe care le conduc.

Ca ministru al economiei, Radu Miruță a declanșat o curățenie reală la Romarm, iar ca ministru al apărării și-a asumat public ca toate achizițiile realizate prin programul SAFE să fie realizate corect. *(Rumoare, discuții.)*

V-ați opus măsurilor de apărare împotriva dronelor rusești, care pun în pericol viețile oamenilor și gospodăriile lor. Este limpede că apărați interesul celor care vor ca România să nu aibă o armată modernă, funcțională și puternică. Industria românească de apărare trebuie să fie repornită.

Noi apărăm românii, voi răspândiți fake news. Noi vrem reguli și responsabilitate, voi semănați haos și neîncredere. Nu puteți predica patriotism în timp ce subminați încrederea în instituțiile care apără această țară. Nu puteți să vă pretindeți suveraniști în timp ce recitați punctajele Kremlinului. Noi vorbim despre apărare, dumneavoastră faceți spectacol – un spectacol comandat de Rusia. *(Rumoare, aplauze.)*

Domnul Mihai Coteș:

Mulțumesc.

Are cuvântul reprezentantul Grupului parlamentar PACE – Întâi România.

Domnul Ninel Peia:

Mulțumesc, domnule președinte.

Doamna Pauliuc a spus că noi nu iubim România. Vreau să vă arăt că o iubesc mai mult decât dumneavoastră: te iubesc, Românie, ca pe raiul sufletelor curate! *(Aplauze.)*

Domnule președinte,

Sub conducerea domnului ministru al apărării Radu Miruță, România pare să fi intrat într-un univers paralel. Apărăm Groenlanda, cumpărăm sateliți și rachete Mistral de 3 kg de explozibil. Practic, sunt petarde strategice, într-o lume a dronelor inteligente. Avem satelit în discursuri, dar apărare din anii '90 în contracte. Mai luăm și 198 de transportoare blindate din Germania, cu 3 miliarde de euro, adică 15 milioane bucata. La prețul ăsta, sper că au și tapițerie de piele premium și blană de urs, dacă tot mergem în Groenlanda. În total, 9,7 miliarde de euro pe SAFE. Arme vechi, zero offset, industria românească se pare că a rămas spectatoare.

Domnul Miruță stă cu Groenlanda în declarații, satelit în vise și petarde în dotare, dar factura vine tot la contribuabili, la noi.

Asta nu e politică de apărare, domnule ministru, e stand-up strategic pe bani publici.

Mulțumesc. *(Aplauze.)*

Domnul Mihai Coteț:

Are cuvântul reprezentantul Grupului parlamentar al UDMR. *(Discuții.)*

Domnul Turos Lóránd:

Bună ziua, vă mulțumesc!

În primul rând, permiteți-mi să vă adresez o rugămintă: dacă colegii noștri de la PACE – Întâi România, cu 12 parlamentari, au 4 minute, permiteți-mi ca și UDMR, cu 10 parlamentari, să aibă la dispoziție 3 minute.

Vă mulțumesc. *(Aplauze.)*

Domnule președinte,

Domnule prim-ministru,

Domnule ministru,

Stimați colegi,

Ne aflăm astăzi în fața unei moțiuni simple care vizează un domeniu extrem de sensibil pentru România: securitatea națională și politica de apărare. Este un domeniu care nu poate fi tratat cu superficialitate, cu emoție politică sau cu obiective de imagine. Este un domeniu care cere, înainte de toate, responsabilitate și echilibru.

Orice discuție despre angajamente militare ale României, despre rolul nostru în NATO și Uniunea Europeană trebuie purtată cu maximă rigoare instituțională, pe baza informațiilor complete și în cadrul constituțional prevăzut de lege. În acest context, trebuie să spunem clar: a pune sub semnul întrebării, în mod populist sau speculativ, politica de apărare a României reprezintă o iresponsabilitate. Aceasta subminează nu doar activitatea unei instituții sau a unui ministru, ci afectează direct credibilitatea țării în fața aliaților și partenerilor internaționali. Oricine abuzează de încrederea acordată Armatei Române în interes propriu, pentru câștig politic sau mediatic, pune în pericol însăși capacitatea noastră de apărare.

Nu este deloc întâmplător faptul că astfel de atacuri vin exact în momentul în care ministrul apărării face publice cazuri sensibile care afectează multiple... *(Microfon întrerupt.)*

Domnul Mihai Coteț:

Cu acordul Grupului PSD, două minute către UDMR... vă rugăm. *(Rumoare.)*

Domnul Turos Lóránd:

Un minut.

Vă mulțumesc.

Ministrul apărării nu are doar dreptul, ci și obligația să acorde atenție acestor cazuri, pentru a asigura integritatea, transparența și buna funcționare a sistemului național de apărare.

UDMR susține ferm principiul controlului democratic asupra Armatei, rolul Parlamentului și necesitatea transparenței decizionale, dar acest control trebuie exercitat responsabil, informat și constructiv. UDMR va continua să sprijine o politică de apărare serioasă, profesionistă, fundamentată pe expertiză și cooperare internațională.

Din aceste motive, Grupul parlamentar UDMR nu va susține această moțiune.

Vă mulțumesc.

Domnul Mihai Coteț:

Mulțumesc și eu.

Din partea senatorilor neafiliați, domnul senator Vela.

Domnul Gheorghe Vela:

Doamne președinte,

Onorați colegi,

Vă anunț că senatorii partidului POT vor susține și această moțiune și vor vota tot cu vot „pentru”, având în vedere următoarele considerente.

Spre deosebire de precedentul ministru USR-ist al apărării naționale, domnul Ionuț-Liviu Moșteanu, care se dădea cu trotineta prin biroul său ministerial și conducea România de pe trotineta electrică, actualul ministru, care este tot USR-ist, al apărării, domnul Radu Miruță, pare că are o prestață mai serioasă. Dar, dacă îi urmărim parcursul ministerial, vedem că dă totuși dovadă de neseriozitate în ceea ce privește viziunea de apărare a României, pentru următoarele considerente: din modul în care s-a poziționat în chestiunea Groenlanda și din afirmațiile pe care le-a făcut, arată că a deranjat pe protectorul nostru principal, Statele Unite ale Americii, și prin afirmațiile pe care le-a făcut că trimite trupe, este această afirmație o declarație neoficială de război la adresa parteneriatului nostru strategic.

Pentru aceste considerente, susținem moțiunea și îi sugerăm domnului să-și vadă de alte interese, să facă o pauză ministerială și să se ocupe de alte probleme.

Deci susținem moțiunea.

Mulțumim frumos. *(Aplauze)*

Domnul Mihai Coteț:

Grupul AUR mai are 3 minute și 57 de secunde.

Vă rog, domnule senator.

Domnul Mircea Chelaru:

Vă mulțumesc, domnule președinte.

Încep prin a replica unei doamne senatoare, că îmi iubesc patria și n-am să îngenunchez niciodată în fața inamicului, chiar dacă aș fi singur în fața lui.

Am văzut foarte multe lucruri aici, în acest conclav, care pleacă nu din rațiuni pur și simplu politice sau de stat, ci dintr-o ură viscerală, doar pentru a demonstra cât de șmecheri suntem și cât de malițioși putem fi.

Este o moțiune, spunem noi, părintească. N-am intrat în substanța lor. Dar întotdeauna, pentru situații paradox, mi-am permis să analizez profilul de personalitate al făptuitorului, din perspectiva conștiinței răspunderii, a bunului-simț instituțional, dar mai ales a capacității de autocenzură, pentru a preveni ridicolul – ridicolul personal sau ridicolul instituțional. Că e vorba de Groenlanda, de Patagonia, de calota glaciară, n-are importanță, este vorba de depășirea ridicolă a atributelor pe care le are în fața acelei instituții.

Domnilor, angajarea României în orice domeniu militar, intra sau extrateritorial, este atributul strict al Parlamentului, al Consiliului Suprem de Apărare, al Președintelui. Aș fi curios ce spune despre asta domnul președinte Nicușor Dan.

Problema nu este numai omul în sine, pentru că a fi numit ministru este cel mai simplu. A fi ministru este destin și datorie împlinită – astea lipsesc multora dintre miniștrii noștri. Eu înțeleg maturitatea biologică încă neconsolidată, dar deontologic și profesional și etic s-a greșit. Autoritatea, domnule ministru, nu se răcnește și nici nu trebuie să amenințe, așa cum a făcut predecesorul dumneavoastră. Autoritatea calificată și legitimă se transformă prin muncă, cunoaștere, respect și valoare.

Deci din acest punct de vedere... Ias un minut colegului meu și domnului Peiu, nu înainte de a încheia cu o reflecție: nu dați țara pe mâna neștiutorilor și nici banii pe mâna hoților! *(Aplauze.)*

Domnul Mihai Coteț:

Grupul USR mai are un minut.

Vă rog.

Domnul Eugen-Remus Negoii:

O fițuică pe post de moțiune. De fapt, o ciornă scrisă de un elev corijent, de clasa a V-a.

Și detectez niște probleme de logică, pe care vi le voi expune. Și, colegii care sunt la galerie, în spate, acolo, vi le explic după ședință.

„Ministrul progresist Radu Miruță” – pentru cultura voastră, progresismul vine de la progres, de la civilizație fără a altera valorile fundamentale ale umanității. În antagonism, extremismul pe care îl promovați voi – AUR, ȘOȘ, POT sau PÎR – a generat numai foamete, dictaturi, crime, războaie sau sărăcie.

Constatați voi în această fițuică faptul că s-a degradat grav „calitatea actului de conducere și comunicare”. Pentru voi, degradare înseamnă să atragi peste 16 miliarde de euro pentru înzestrarea Armatei Române și a infrastructurii din România?! Degradare înseamnă că toate licitațiile aferente vor fi transparente?!

Pe voi vă deranjează că va fi transparență, corectitudine, că vor fi reforme de-adevăratelea. Vă dau un singur exemplu. De 35 de ani, soarta Șantierului Naval 2 Mai din Mangalia, la care statul este acționar majoritar, a ajuns în... *(Microfon întrerupt, discuții.)*

Domnul Mihai Coteș:

Mulțumesc, domnule senator.

Nu am dat la nimeni.

Dacă Grupul PSD vă dă din minutele lui... *(Rumoare.)* Nu. Dacă nu, nu. *(Discuții, rumoare.)*

Te rog, iese scandal.

Mulțumesc, domnule senator.

Grupul PACE – Întâi aveți 2 minute și 35.

Domnul Grigore-Adrian Peiu:

O scurtă intervenție.

Și profit de faptul că este domnul Bolojan aici.

Domnule Bolojan, ați avut un ministru bun la economie, care a făcut numai fapte bune în mandatul lui. De ce l-ați schimbat și l-ați pus la apărare? Unu la mână.

Doi la mână. Domn' Miruță... Domn' Miruță, este tot un fake că ați declarat că Clubul Steaua are buget cât toate cluburile din Liga 1? Tot fake a fost?

Atenție, la Clubul Steaua! Vă rog frumos să nu vă atingeți de Steaua. Este cel mai mare club al României și cea mai mare emblemă a României în momentul de față.

Domnul Mihai Coteș:

Grupul AUR – mai aveți un minut și 14 secunde.

Vă rog.

Domnul Petrișor-Gabriel Peiu:

Pentru că domnul general Chelaru – da, general, ați auzit bine – a fost prea generos cu mine și mi-a lăsat un minut, deși îi cerusem jumătate, trebuie să menționez totuși ce n-a spus, și anume faptul că ați eșuat în a face ceea ce trebuia să facă Ministerul Apărării: Cartea albă a apărării, Strategia națională de apărare. *(Aplauze.)* În afară de asta nici nu știu ce mai era important.

Acum, trebuie să remarc că, probabil, din politețe pentru domnul prim-ministru Bolojan, ați programat greșit moțiunile. Asta trebuia să fie a doua. Și atunci, nu mai era nevoie să depunem o moțiune, veneam cu discursurile lozincarde ale miniștrilor USR, le puneam pe post de moțiune și derulam clipul. Era moțiunea gata scrisă.

Pentru că, da, de-aia ai nevoie de apărare când ai niște miniștri care sunt precum elevii în sală pe vremea lu' Ceaușescu, care se uitau la lozincile de pe pereți și scriau la orice materie aia: „Tovarășul

Nicolae Ceaușescu...”. Așa și ei: „Rusia, China...”, niște prostii... *(Aplauze.)* Citesc niște lozinci pe pereți și le spun. Cam la nivelul ăsta e educația. De-aia ar fi nevoie totuși... *(Microfon întrerupt, aplauze, discuții.)*

Domnul Mihai Coteț:

Mulțumesc, domnule senator.

Grupul PACE – Întâi aveți un minut și 58 de secunde.

Domnul Dorin-Silviu Petrea:

Domnule ministru,

Atât meritați, ăsta e maximul pe care putem să vi-l aducem.

(Domnul Dorin-Silviu Petrea arată sălii o banană.)

Aveam mai multe de spus, mi-am notat mai... *(Discuții.)* mi-am notat mai multe lucruri.

Ceea ce vreau să vă spun este că acum o să încerc să vorbesc nu ca un om politic, ci să vorbesc din partea unui soldat – Romeo, care este... a fost veteran de război pe teatrele de operații în Afganistan. Mi-a transmis următorul lucru, pe care vreau să vi-l spun: „Am luptat și pot să lupt din nou pentru România, dar nu vreau să o fac, cu toate riscurile pe care le implică, cu un astfel de ministru trotinetă, banane și blugi și nici la ordinul președintelui teleleu.” Și, când un veteran spune asta, nu este politică, este alarmă națională. Un stat în care soldații nu mai au încredere în ministrul apărării nu mai este un stat sigur.

Declarațiile halucinante despre Groenlanda și despre atacul asupra partenerului nostru geostrategic este o ruptură pe care... domnule ministru, am crezut că este fake news, nu că dumneavoastră v-ați permis să spuneți aceste lucruri.

Ați invocat art.5 din Tratatul NATO, un articol pe care, din păcate, ori nu-l înțelegeți, ori îl deformați în mod explicit, într-un mod extrem, extrem de periculos. Ați spus după aceea, ați vorbit de o așa-zisă alianță de voință împotriva SUA.

Vă întreb direct... Răducu, cu tine vorbesc!

Cine te-a mandatat să arunci România într-un conflict diplomatic și militar pe principalul său garant de securitate? *(Replici neinteligibile.)*

România este membră NATO începând din 29 martie 2004 și este... *(Microfon întrerupt.)*

Domnul Mihai Coteț:

Mulțumesc, domnule senator.

Timpul a expirat.

În continuare, dau cuvântul domnului Radu Miruță, viceprim-ministru, ministrul apărării naționale, pentru a răspunde.

Vă rog, domnule ministru.

Domnul Radu-Dinel Miruță:

Domnule Chelaru, am ales să vă răspund doar dumneavoastră, ca fost șef de stat major.

Să știți că sunt de acord cu știutorii și cu neștiutorii, dar treaba asta, cu cât știi, se dovedește în niște ani de școală. În schimb, a da Armata Română pe mâna unui general care a fost condamnat pentru case de general, cu prețul de 13 ori mai scump este un semn de întrebare care ar fi trebuit să vă facă să nu luați cuvântul la această moțiune. (*Rumoare, aplauze.*)

Nu în ultimul rând, dragi colegi de la AUR, dacă maximul proiectului dumneavoastră politic este o minciună tipărită pe o foaie, nu aveți o problemă cu mine, aveți o problema cu realitatea. (*Aplauze.*)

Domnul Mihai Coteș:

Domnule senator Chelaru, vă rog.

Drept la replică, vă rog.

Domnul Mircia Chelaru:

Domnule Miruță, îți exprim numele, păcat că nu e bifurcat acum, dar, dacă aceasta este resursa dumneavoastră de argument politic, atât este resursa dumneavoastră de argument logic, atacul la persoană, și dacă ați fi văzut istoricul, tot ce s-a întâmplat ulterior, în 2013, ca urmare a câmpului tactic pe care l-ați regevat dumneavoastră cu acea umilitoare înțelegere între niște servicii ticăloase și alți tipi de acest gen, pe care îi reprezentați astăzi, înseamnă că orizontul dumneavoastră politic este foarte grav.

Mai mult decât atât, invocând, hai să spunem, o deficiență personală – care, printre altele, a trecut inclusiv prin CDEO și s-a rezolvat, dacă știți asta și voiți să atacați așa, trebuia să vă documentați –, ei bine, dragii mei, asemenea abordare, dintr-o asemenea perspectivă în care doar replica pentru satisfacerea propriului orgoliu sau a unui mental infuzat de ură, nu va duce nicăieri. De aceea este periculos să ai un asemenea om la Ministerul Apărării Naționale... (*Aplauze.*) de aceea e periculos să ai asemenea om acolo unde sunt destinele unei națiuni. Este periculos ca imaginarul unuia care se duce în Groenlanda să stea la cârma unei instituții de forță onorabile și în demnitate. (*Aplauze.*)

Pentru modul cum v-ați purtat, ca un copil obraznic, nesăbuit, vă spun deschis: n-am să vă spun „Să vă fie rușine!”, că nu-i de unde. (*Aplauze, râsete.*)

Am încercat, dragii mei, să păstrăm echilibrul acesta și să găsim numitorul comun al găsirii soluțiilor comune. Așa cum am mai spus, apărarea țării nu are factură politică. România nu își împarte secțiile și toate cele trebuincioase pentru sistemul național de apărare pe criterii de culoare politică. Ceea ce se întâmplă de o vreme încoace, vă spun cu toată siguranța și cu toată certitudinea: dragii mei, nu trebuie să mai vină nimeni să ne mai cucerească, ne ucidem noi din interior. Și acest cal troian, această ură viscerală, repet, face ca statul român să fie slab, neputincios, incapabil să retali... (*Neinteligibil.*) amenințările care sunt și din afară, dar și dinăuntru.

Bucură-se dușmanii noștri cu asemenea conducători! (*Aplauze, discuții.*)

Domnul Mihai Coteț:

Stimați colegi,

Potrivit prevederilor art.174 din Regulamentul Senatului, moțiunea simplă se adoptă cu votul secret al majorității senatorilor prezenți.

Raportat la aceste dispoziții regulamentare, coroborat cu prevederile art.143 alin.(1) din Regulament, vă propun, ca procedură de vot, vot secret electronic.

Domnule senator Vlahu, vă rog.

Domnul Nicolae Vlahu:

Domnule președinte,

Încă o dată vă aduc la cunoștință că, prin propunerea dumneavoastră, încălcați Regulamentul Senatului. Ba, mai mult, încălcați dispozițiile constituționale.

Și, chiar cu riscul de a mă repeta, vă readuc aminte de dispozițiile art.142 alin.(1), art.126 alin.(1) și art.128 alin.(3) din Regulament. Iar prin coroborarea acestor articole, nu rezultă decât că îngrădiți votul unui senator aflat prezent, care a fost la microfon și și-a exprimat votul acela secret – și l-a exprimat în mod liber și deschis.

Obligativitatea senatorilor este de a fi prezenți, nu de a avea cartelă la ei, domnule președinte.

Prin urmare, singura dumneavoastră opțiune astăzi este de a supune la vot și a proceda la votul cu bile. Repet, legea se aplică în sensul în care aceasta produce efecte. *(Intervenție neinteligibilă.)*

Domnul Mihai Coteț:

Mai există intervenții cu privire la procedura de vot propusă?

Din sală: Da, da.

Domnul Mihai Coteț:

Vă rog.

Domnul Eugen-Remus Negoii:

Domnule președinte,

Pe procedură, au fost demonstrate aici lucrurile foarte simple, modul în care se votează.

Nu înțeleg de ce se vine în continuare și se explică aceleași lucruri. Pare a fi un analfabetism politic cras, pentru că sunt lucruri extrem de simple, care apar în regulament.

Nu mai veniți să vorbiți aici, la microfon, pentru că pot și eu să spun acum că oricâte moțiuni ați depune voi... nu puteți voi depune atâtea moțiuni, câte reforme putem face noi.

Mulțumesc. *(Rumoare, discuții.)*

Domnul Mihai Coteț:

Domnul senator Vela, pe procedura de vot.

Vă rog. *(Discuții.)*

Domnul Nicolae Vlahu:

Vă mulțumesc.

Stimate coleg,

Mai înainte de a vorbi la microfon pe procedură, v-aș ruga să-mi indicați și articolele, temeiul legal, dacă vă spune ceva cuvântul ăsta, în baza căroră veniți să proferați cuvinte în fața colegilor. Măcar din respect pentru colegii juriști pe care-i aveți în sală, ați fi avut decența de a indica și un temei legal.

Eu vă explic faptul și vă reamintesc și poate de aceea, pentru a combate un alt analfabetism funcțional. Pentru că, oricât de mult ați citi, se pare că nu înțelegeți. Dispozițiile procedurale sunt aceleași și trebuie respectate de toată lumea.

Domnul Mihai Coteț:

Mulțumim, domnule senator.

Domnul Vela.

30 de secunde, vă rog, atât.

Domnul Gheorghe Vela:

15 secunde.

Sunt avocat de 26 de ani. Dacă ar fi să traduc în limbaj juridic, domnul președinte, pentru felul cum s-a purtat până acum, ar trebui recuzat. Dar noi nu avem în regulamentul nostru instituția recuzării.

Deci trebuie să modificăm regulamentul, ca să putem să obținem exact lucrul acesta.

Vă mulțumesc frumos.

Domnul Mihai Coteț:

Am înțeles.

Vă mulțumesc, domnule senator.

Se pare că problema regulamentului este doar la dumneavoastră.

Stimați colegi,

Vă propun, ca să clarificăm lucrurile, un vot-test.

Vă rog să vă reintroduceți cartelele în console. (*Discuții.*)

Vot-test, vă rog, votați.

Sistemul funcționează.

Vă supun votului procedura de vot propusă – vot secret electronic.

Vă rog, votați.

Prezenți – 117: 71 pentru, contra – 43.

Procedura de vot a fost aprobată.

Supun votului moțiunea simplă cu tema „Ministrul progresist Radu Miruță compromite credibilitatea politicii de apărare a României prin declarații iresponsabile și lipsă de analiză strategică”.

(Replici neinteligibile.)

Vă rog să votați.

Prezenți – 117: pentru – 44, contra – 73.

Moțiunea a fost respinsă.

Domnule senator, vă rog.

Domnul Sorin Lavric:

Mulțumesc, domnule președinte, pentru bunăvoința de a mă lăsa să votez și eu.

Chiar dacă votul meu nu schimbă balanța numerică, votul meu este „pentru” moțiune.

Mulțumesc. *(Aplauze.)*

*

Domnul Mihai Coteț:

Stimați colegi,

Înainte de a închide, vă citesc nota pentru exercitarea de către parlamentari a dreptului de sesizare a Curții Constituționale.

În conformitate cu prevederile art.15 alin.(2) și (3) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, s-a depus la Secretariatul general al Senatului, în vederea exercitării de către senatori a dreptului de sesizare a Curții Constituționale, următoarea lege:

- Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.32/2025 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale – procedură de urgență.

Termenul pentru sesizare este de două zile pentru legile adoptate în procedură de urgență de la data depunerii – astăzi, 9 februarie 2026.

Termenul se calculează luând în considerare ziua anunțului – data de astăzi, 9 februarie 2026.

Lucrările plenului fiind epuizate, declar închisă această ședință a Senatului.

Ședința s-a încheiat la ora 19.34.